Dokument ten służy wyłącznie do celów dokumentacyjnych i instytucje nie ponoszą żadnej odpowiedzialności za jego zawartość

►B ROZPORZĄDZENIE (WE) NR 184/2005 PARLAMENTU EUROPEJSKIEGO I RADY

z dnia 12 stycznia 2005 r.

w sprawie statystyki Wspólnoty w zakresie bilansu płatniczego, międzynarodowego handlu usługami i zagranicznych inwestycji bezpośrednich

(Dz.U. L 35 z 8.2.2005, s. 23)

zmienione przez:

		Dziennik Urzędowy		
		nr	strona	data
►M1	Rozporządzenie Komisji (WE) nr 602/2006 z dnia 18 kwietnia 2006 r.	L 106	10	19.4.2006
►M2	Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) nr 1137/2008 z dnia 22 października 2008 r.	L 311	1	21.11.2008
►M3	Rozporządzenie Komisji (WE) nr 707/2009 z dnia 5 sierpnia 2009 r.	L 204	3	6.8.2009
►M4	Rozporządzenie Komisji (UE) nr 555/2012 z dnia 22 czerwca 2012 r.	L 166	22	27.6.2012
►M5	zmienione rozporządzeniem Komisji (UE) nr 519/2013 z dnia 21 lutego 2013 r.	L 158	74	10.6.2013
►M6	Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2016/1013 z dnia 8 czerwca 2016 r.	L 171	144	29.6.2016

▼B

ROZPORZĄDZENIE (WE) NR 184/2005 PARLAMENTU EUROPEJSKIEGO I RADY

z dnia 12 stycznia 2005 r.

w sprawie statystyki Wspólnoty w zakresie bilansu płatniczego, międzynarodowego handlu usługami i zagranicznych inwestycji bezpośrednich

PARLAMENT EUROPEJSKI I RADA UNII EUROPEJSKIEJ,

uwzględniając Traktat ustanawiający Wspólnotę Europejską, w szczególności jego art. 285 ust. 1,

uwzględniając wniosek Komisji,

uwzględniając opinię Europejskiego Banku Centralnego, wydaną zgodnie z art. 105 ust. 4 Traktatu ([1]),

stanowiąc zgodnie z procedurą określoną w art. 251 Traktatu ([2]),

a także mając na uwadze, co następuje:

(1) Traktat wymaga, aby Komisja przedstawiała Radzie sprawozdania w celu umożliwienia Radzie nadzorowania rozwoju sytuacji gospodarczej w każdym z Państw Członkowskich i we Wspólnocie, jak również zgodności polityk gospodarczych z określonymi ogólnymi kierunkami.

(2) Zgodnie z postanowieniami Traktatu, Komisja powinna przekazywać Radzie propozycje dotyczące realizacji wspólnej polityki handlowej, a Rada powinna upoważnić Komisję do rozpoczęcia koniecznych negocjacji.

(3) Realizacja i zmiany umów handlowych, obejmujących Układ ogólny w sprawie handlu usługami (GATS) ([3]) i Porozumienie w sprawie handlowych aspektów praw własności intelektualnej (TRIPs) ([4]) oraz bieżące i przyszłe negocjacje dotyczące dalszych umów wymagają udostępnienia odpowiednich informacji statystycznych.

(4) Rozporządzenie Rady (WE) nr 2223/96 z dnia 25 czerwca 1996 r. w sprawie europejskiego systemu rachunków narodowych i regionalnych we Wspólnocie ([5]) (ESA 95) zawiera zalecany zestaw wspólnych standardów, definicji, klasyfikacji i zasad rachunkowości dotyczących sporządzania sprawozdań przez Państwa Członkowskie na potrzeby statystyczne Wspólnoty, umożliwiające uzyskanie porównywalnych wyników między poszczególnymi Państwami Członkowskimi.

([1]) Dz.U. C 296 z 6.12.2003, str. 5.
([2]) Opinia Parlamentu Europejskiego z dnia 30 marca 2004 r. (dotychczas nieopublikowana w Dzienniku Urzędowym) i decyzja Rady z dnia 13 grudnia 2004 r.
([3]) Dz.U. L 336 z 23.12.1994, str. 191.
([4]) Dz.U. L 336 z 23.12.1994, str. 214.
([5]) Dz.U. L 310 z 30.11.1996, str.1. Rozporządzenie ostatnio zmienione rozporządzeniem (WE) nr 1267/2003 Parlamentu Europejskiego i Rady (Dz.U. L 180 z 18.7.2003, str. 1).

▼B

(5) Plan działań w zakresie wymagań statystycznych unii gospodarczej i walutowej przedstawiony Radzie we wrześniu 2000 r. oraz trzecie, czwarte i piąte sprawozdania okresowe, popierane również przez Radę, przewidują kwartalne sprawozdania europejskie w podziale na sektory instytucjonalne w terminie 90 dni. Terminowe przekazywanie danych kwartalnych bilansu płatniczego jest warunkiem sporządzania wspomnianych kwartalnych sprawozdań europejskich.

(6) Rozporządzenie Rady (WE, Euratom) nr 58/97 z dnia 20 grudnia 1996 r. w sprawie statystyk strukturalnych dotyczących przedsiębiorstw ([1]), określiło wspólne zasady dla zbierania, opracowywania, przekazywania oraz oceny statystyki Wspólnoty dotyczącej struktury, działalności, konkurencyjności oraz funkcjonowania przedsiębiorstw we Wspólnocie i określa dane, jakie powinny być gromadzone w tym zakresie.

(7) Rozporządzenie (WE) nr 2560/2001 Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 19 grudnia 2001 r. w sprawie płatności transgranicznych w euro ([2]) wywarło bezpośredni wpływ na gromadzenie danych statystycznych; podniesienie progu przewidzianego w tym rozporządzeniu wywarłoby istotny wpływ na obciążenia przedsiębiorstw związane ze sprawozdawczością oraz na jakość statystyk bilansu płatniczego Państw Członkowskich, szczególnie w Państwach Członkowskich, w których istnieje system gromadzenia danych oparty na rozliczeniach.

(8) Podręcznik Bilansu Płatniczego Międzynarodowego Funduszu Walutowego, Wytyczne Europejskiego Banku Centralnego (EBC) z dnia 2 maja 2003 r. w sprawie wymagań w zakresie sprawozdawczości statystycznej Europejskiego Banku Centralnego w dziedzinie statystyki bilansu płatniczego i międzynarodowej pozycji inwestycyjnej oraz segregacji rezerw międzynarodowych ([3]), Podręcznik Organizacji Narodów Zjednoczonych dotyczący statystyki międzynarodowego handlu usługami i Wzorcowa definicja zagranicznych inwestycji bezpośrednich OECD określają łącznie ogólne zasady sporządzania statystyki bilansu płatniczego, międzynarodowego handlu usługami i zagranicznych inwestycji bezpośrednich.

(9) W obszarze statystyki bilansu płatniczego EBC i Komisja koordynują odpowiednio prace związane z ich opracowywaniem. Niniejszerozporządzenie definiuje w szczególności informacje statystyczne, które Komisja powinna otrzymać od Państw Członkowskich dla opracowania statystyki Wspólnoty w zakresie bilansu płatniczego, międzynarodowego handlu usługami i zagranicznych inwestycji bezpośrednich. W celu opracowywania i rozpowszechniania powyższej statystyki Wspólnoty Komisja i Państwa Członkowskie konsultują się wzajemnie w sprawach dotyczących jakości dostarczanych danych i ich rozpowszechniania.

([1]) Dz.U. L 14 z 17.1.1997, str. 1. Rozporządzenie ostatnio zmienione rozporządzeniem (WE) nr 1882/2003 Parlamentu Europejskiego i Rady (Dz.U. L 284 z 31.10.2003, str. 1).
([2]) Dz.U. L 344 z 28.12.2001, str. 13.
([3]) Dz.U. L 131 z 28.5.2003, str. 20.

▼B

(10) Rozporządzenie Rady (Euratom, EWG) nr 1588/90 z dnia 11 czerwca 1990 r. w sprawie przekazywania do Urzędu Statystycznego Wspólnot Europejskich danych statystycznych objętych zasadą poufności [1], stanowi, iż nie można w oparciu o krajowe przepisy dotyczące tajemnicy statystycznej odmówić przekazania informacji objętych tajemnicą statystyczną urzędowi wspólnotowemu (Eurostatowi), jeżeli akt prawny Wspólnoty dotyczący statystyki Wspólnoty przewiduje przekazywanie wspomnianych danych.

(11) Rozporządzenie Rady (WE) nr 2533/98 z dnia 23 listopada 1998 r. dotyczące gromadzenia informacji statystycznych przez Europejski Bank Centralny [2] określa zasady zachowania poufności stosowane wobec informacji objętych tajemnicą statystyczną przekazywanych EBC.

(12) Sposób sporządzania szczególnych statystyk Wspólnoty jest określony w postanowieniach rozporządzenia Rady (WE) nr 322/97 z dnia 17 lutego 1997 r. w sprawie statystyk wspólnotowych [3].

(13) Zachodzi wyraźna potrzeba sporządzania wspólnotowej statystyki bilansu płatniczego, międzynarodowego handlu usługami i zagranicznych inwestycji bezpośrednich, zgodnie z powszechnie obowiązującymi standardami jakości danych statystycznych.

(14) Ze względu na fakt, że cel niniejszego rozporządzenia, to jest określenie powszechnie obowiązujących standardów jakości w zakresie sporządzania porównywalnej statystyki bilansu płatniczego, międzynarodowego handlu usługami i zagranicznych inwestycji bezpośrednich, nie może być w zadowalającym stopniu osiągnięty przez Państwa Członkowskie, a możliwe jest lepsze jego osiągnięcie na poziomie Wspólnoty, Wspólnota może podjąć działania, zgodnie z zasadą pomocniczości określoną w art. 5 Traktatu. Zgodnie z zasadą proporcjonalności określoną w tym artykule, niniejsze rozporządzenie nie wykracza poza zakres niezbędny do osiągnięcia wyżej wymienionego celu.

(15) W celu zagwarantowania wywiązania się ze zobowiązań określonych w niniejszym rozporządzeniu, niezbędne może być zapewnienie instytucjom krajowym, odpowiedzialnym za gromadzenie danych w Państwach Członkowskich, dostępu do urzędowych zbiorów danych, takich jak rejestry działalności gospodarczej prowadzone przez inne instytucje publiczne oraz inne bazy danych zawierające informacje dotyczące transakcji i pozycji transgranicznych w przypadku, gdyby tego rodzaju dane niezbędne były do sporządzania statystyki Wspólnoty.

(16) Środki niezbędne do wprowadzenia w życie niniejszego rozporządzenia powinny zostać przyjęte zgodnie z decyzją Rady 1999/468/WE z dnia 28 czerwca 1999 r. ustanawiającą warunki wykonywania uprawnień wykonawczych przyznanych Komisji [4],

PRZYJMUJĄ NINIEJSZE ROZPORZĄDZENIE:

---

[1] Dz.U. L 151 z 15.6.1990, str. 1. Rozporządzenie ostatnio zmienione rozporządzeniem (WE) nr 1882/2003.
[2] Dz.U. L 318 z 27.11.1998, str. 8.
[3] Dz.U. L 52 z 22.2.1997, str. 1. Rozporządzenie zmienione rozporządzeniem (WE) nr 1882/2003.
[4] Dz.U. L 184 z 17.7.1999, str. 23.

▼B

Artykuł 1

Przedmiot

Niniejsze rozporządzenie określa wspólne zasady systematycznego sporządzania wspólnotowej statystyki bilansu płatniczego, międzynarodowego handlu usługami i zagranicznych inwestycji bezpośrednich.

Artykuł 2

Dostarczanie danych

1. Państwa Członkowskie dostarczają Komisji (Eurostatowi) dane bilansu płatniczego, międzynarodowego handlu usługami i zagranicznych inwestycji bezpośrednich, wymienione w załączniku I. Dane odpowiadają definicjom określonym w załączniku II.

2. Państwa Członkowskie przekazują dane Komisji (Eurostatowi) w terminach określonych w załączniku I.

▼M6

3. Komisja jest uprawniona do przyjmowania aktów delegowanych zgodnie z art. 10 w przypadkach, gdy – wskutek zmian gospodarczych lub technicznych – poziomy podziału geograficznego, poziomy podziału według sektorów instytucjonalnych i poziomy podziału na rodzaje działalności określone w tablicach 6, 7 i 8 załącznika I wymagają aktualizacji, pod warunkiem że takie aktualizacje nie mają wpływu na obciążenia sprawozdawcze i nie zmieniają mających zastosowanie podstawowych ram koncepcyjnych.

Komisja jest uprawniona do przyjmowania aktów delegowanych zgodnie z art. 10 każdorazowo, gdy określone wymogi dotyczące kategorii danych w załączniku I muszą zostać wyeliminowane lub zredukowane, pod warunkiem że takie wyeliminowanie lub redukcja nie obniżają jakości statystyk tworzonych zgodnie z niniejszym rozporządzeniem.

Wykonując te uprawnienia, Komisja zapewnia, aby akty delegowane nie nakładały znaczącego dodatkowego obciążenia na państwa członkowskie lub na respondentów.

Ponadto Komisja należycie uzasadnia działania przewidziane w tych aktach delegowanych, w stosownych przypadkach biorąc pod uwagę opłacalność, w tym obciążenie respondentów i koszty związane z tworzeniem statystyk zgodnie z art. 14 ust. 3 rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) nr 223/2009 ([1]).

▼B

Artykuł 3

Źródła danych

1. Państwa Członkowskie zbierają informacje wymagane na podstawie niniejszego rozporządzenia, korzystając ze wszystkich źródeł, jakie uznają za stosowne i odpowiednie. Mogą one obejmować urzędowe źródła danych, takie jak rejestry działalności gospodarczej.

([1]) Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) nr 223/2009 z dnia 11 marca 2009 r. w sprawie statystyki europejskiej oraz uchylające rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (WE, Euratom) nr 1101/2008 w sprawie przekazywania do Urzędu Statystycznego Wspólnot Europejskich danych statystycznych objętych zasadą poufności, rozporządzenie Rady (WE) nr 322/97 w sprawie statystyk Wspólnoty oraz decyzję Rady 89/382/EWG, Euratom w sprawie ustanowienia Komitetu ds. Programów Statystycznych Wspólnot Europejskich (Dz.U. L 87 z 31.3.2009, s. 164).

▼B

2. Osoby fizyczne i prawne zobowiązane do dostarczania informacji udzielają odpowiedzi w wyznaczonym terminie i z zachowaniem zasad określonych przez krajowe instytucje odpowiedzialne za zbieranie danych w Państwach Członkowskich, zgodnie z postanowieniami niniejszego rozporządzenia.

3. Jeżeli wymaganych danych nie można zgromadzić bez ponoszenia niewspółmiernie wysokich kosztów, istnieje możliwość przekazania jak najdokładniejszych danych szacunkowych (łącznie z wartościami zerowymi).

▼M6

Artykuł 4

Kryteria jakości i sprawozdania

1. Do celów niniejszego rozporządzenia, do danych, które mają być przekazywane zgodnie z art. 5 niniejszego rozporządzenia, stosuje się kryteria jakości określone w art. 12 ust. 1 rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) nr 223/2009.

2. Państwa członkowskie przekazują Komisji (Eurostatowi) sprawozdanie dotyczące jakości przekazywanych danych (zwane dalej „sprawozdaniem dotyczącym jakości").

3. Stosując kryteria jakości, o których mowa w ust. 1, do danych objętych niniejszym rozporządzeniem, Komisja w drodze aktów wykonawczych określa formę, strukturę i częstotliwość sprawozdań dotyczących jakości. Te akty wykonawcze przyjmuje się zgodnie z procedurą sprawdzającą, o której mowa w art. 11 ust. 2.

4. Komisja (Eurostat) ocenia jakość przekazanych danych na podstawie odpowiedniej analizy sprawozdań dotyczących jakości przy pomocy Komitetu ds. Europejskiego Systemu Statystycznego, o którym mowa w art. 11 ust. 1, oraz przygotowuje i publikuje sprawozdanie dotyczące jakości statystyk europejskich objętych niniejszym rozporządzeniem. Takie sprawozdanie przedkładane jest Parlamentowi Europejskiemu i Radzie do celów informacyjnych.

5. Państwa członkowskie powiadamiają Komisję (Eurostat) o wszelkich poważnych zmianach metodologicznych lub innego rodzaju zmianach, które mogą mieć wpływ na przekazywane dane, w terminie trzech miesięcy od daty rozpoczęcia stosowania wszelkich takich zmian. Komisja informuje Parlament Europejski i pozostałe państwa członkowskie o wszelkich tego rodzaju powiadomieniach.

Artykuł 5

Kategorie danych

1. Statystyki, które mają zostać sporządzone, muszą być pogrupowane na potrzeby przekazania ich Komisji (Eurostatowi) według następujących kategorii danych:

a) miesięczne statystyki dotyczące bilansu płatniczego;

b) kwartalne statystyki dotyczące bilansu płatniczego;

c) międzynarodowy handel usługami;

d) przepływy BIZ;

e) stany BIZ.

▼**M6**

2. Komisja (Eurostat) i państwa członkowskie, we współpracy z odpowiednimi partnerami międzynarodowymi, opracowują stosowną metodykę do celów zestawienia statystyk BIZ opartych na koncepcji właściciela ostatecznego, jako uzupełnienie statystyk opartych na zasadzie bezpośredniego kontrahenta, oraz statystyk BIZ zawierających rozróżnienie między transakcjami BIZ realizowanymi od podstaw a przejęciami.

3. W terminie do dnia 20 lipca 2018 r. Komisja (Eurostat) wprowadza badania pilotażowe, które przeprowadzą państwa członkowskie, dotyczące rocznych statystyk BIZ opartych na koncepcji właściciela ostatecznego i statystyk BIZ zawierających rozróżnienie między transakcjami BIZ realizowanymi od podstaw a przejęciami. Celem takich badań jest ustanowienie warunków, w tym ram metodycznych, dla wprowadzenia nowych zbiorów danych dotyczących rocznych statystyk BIZ i dla oszacowania kosztów odnośnych zbiorów danych, wymaganej w związku z tym jakości statystyk, a także porównywalności między poszczególnymi krajami.

4. Aby ułatwić przeprowadzenie badań, o których mowa w ust. 3, Unia może udzielić państwom członkowskim finansowego wsparcia w formie dotacji zgodnie z rozporządzeniem Parlamentu Europejskiego i Rady (UE, Euratom) nr 966/2012 ([1]).

5. W terminie do dnia 20 lipca 2019 r. Komisja (Eurostat) przygotuje sprawozdanie na temat ustaleń z badań, o których mowa w ust. 3. Sprawozdanie to zostanie przekazane Parlamentowi Europejskiemu i Radzie, a w stosownych przypadkach wskazane w nim zostaną warunki, które pozostają do spełnienia w celu opracowania metodyki, o której mowa w ust. 2.

6. Komisja jest uprawniona do przyjmowania aktów delegowanych zgodnie z art. 10 w celu wydłużenia o 12 miesięcy terminu przedłożenia sprawozdania określonego w ust. 5 niniejszego artykułu, jeżeli w wyniku swej oceny pilotażowych badań, o których mowa w tym ustępie, Komisja stwierdzi, że wskazanie pozostałych warunków jest zasadne.

Wykonując te uprawnienia Komisja zapewnia, aby akty delegowane nie nakładały znaczącego dodatkowego obciążenia na państwa członkowskie i na respondentów.

Ponadto Komisja należycie uzasadnia działania przewidziane w tych aktach delegowanych, w stosownych przypadkach biorąc pod uwagę opłacalność, w tym obciążenie respondentów i koszty związane z tworzeniem statystyk zgodnie z art. 14 ust. 3 rozporządzenia (WE) nr 223/2009.

7. Nie później niż w terminie 12 miesięcy od dnia wydania sprawozdania wskazanego w ust. 5, Komisja – w stosownych przypadkach, w zależności zwłaszcza od dokonanej przez Komisję oceny wyników badań pilotażowych, o których mowa w ust. 3 – przedłoży wniosek dotyczący zmian w niniejszym rozporządzeniu w celu zdefiniowania wymogów metodycznych i wymogów dotyczących danych w odniesieniu do rocznych statystyk BIZ opartych na koncepcji właściciela ostatecznego i rocznych statystyk BIZ zawierających rozróżnienie między transakcjami BIZ realizowanymi od podstaw a przejęciami.

([1]) Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE, Euratom) nr 966/2012 z dnia 25 października 2012 r. w sprawie zasad finansowych mających zastosowanie do budżetu ogólnego Unii oraz uchylające rozporządzenie Rady (WE, Euratom) nr 1605/2002 (Dz.U. L 298 z 26.10.2012, s. 1).

▼B

Artykuł 6

Okres referencyjny i częstotliwość

Państwa Członkowskie opracowują poszczególne kategorie danych w odniesieniu do odpowiedniego pierwszego okresu referencyjnego i z częstotliwością, które zostały określone w załączniku I.

Artykuł 7

Przekazywanie danych

Państwa Członkowskie przekazują Komisji (Eurostatowi) dane wymagane na podstawie niniejszego rozporządzenia, zgodnie z formatem i procedurą ustalonymi przez Komisję i zgodnie z procedurą określoną w art. 11 ust. 2.

Artykuł 8

Przekazywanie i wymiana danych objętych tajemnicą statystyczną

1. Niezależnie od postanowień art. 5 ust. 4 rozporządzenia (Euratom, EWG) nr 1588/90, przekazanie danych objętych tajemnicą statystyczną pomiędzy Eurostatem i EBC może mieć miejsce w zakresie, w jakim przekazywanie danych jest niezbędne do zapewnienia spójności pomiędzy danymi bilansu płatniczego Unii Europejskiej i bilansem płatniczym obszaru gospodarczego Państw Członkowskich, które przyjęły jedną walutę.

2. Postanowienia ust. 1 mają zastosowanie pod warunkiem, że EBC należycie uwzględni zasady określone w art. 10 rozporządzenia (WE) nr 322/97 i zastosuje się do warunków wymienionych w art. 14 tego rozporządzenia.

3. Wymiana danych objętych tajemnicą statystyczną, o których mowa w art. 13 rozporządzenia (WE) nr 322/97, jest dopuszczalna pomiędzy Państwami Członkowskimi, jeżeli jest to niezbędne do zapewnienia jakości danych bilansu płatniczego Unii Europejskiej.

Państwa Członkowskie otrzymujące dane objęte tajemnicą statystyczną od innych Państw Członkowskich traktują te informacje w sposób zapewniający ich poufność.

▼M6

Artykuł 9

Rozpowszechnianie

1. Komisja (Eurostat) rozpowszechnia statystyki europejskie sporządzone na podstawie niniejszego rozporządzenia z częstotliwością podobną do częstotliwości określonej w załączniku I. Statystyki te udostępnia się na stronie internetowej Komisji (Eurostatu).

2. Zgodnie z art. 18 rozporządzenia (WE) nr 223/2009 i z zastrzeżeniem zachowania ochrony tajemnicy statystycznej państwa członkowskie i Komisja (Eurostat) zapewniają rozpowszechnianie danych i metadanych wymaganych niniejszym rozporządzeniem, a także dokładnej metodyki stosowanej do celów zestawiania tych danych.

▼M6

Artykuł 10

Wykonywanie przekazanych uprawnień

1. Powierzenie Komisji uprawnień do przyjmowania aktów delegowanych podlega warunkom określonym w niniejszym artykule.

2. Uprawnienia do przyjęcia aktów delegowanych, o których mowa w art. 2 ust. 3 i art. 5 ust. 6, powierza się Komisji na okres pięciu lat od dnia 19 lipca 2016 r. Komisja sporządza sprawozdanie dotyczące przekazania uprawnień nie później niż dziewięć miesięcy przed końcem okresu pięciu lat. Przekazanie uprawnień zostaje automatycznie przedłużone na takie same okresy, chyba że Parlament Europejski lub Rada sprzeciwią się takiemu przedłużeniu nie później niż trzy miesiące przed zakończeniem każdego okresu.

3. Przekazanie uprawnień, o którym mowa w art. 2 ust. 3 i art. 5 ust. 6, może zostać w dowolnym momencie odwołane przez Parlament Europejski lub przez Radę. Decyzja o odwołaniu kończy przekazanie określonych w niej uprawnień. Decyzja o odwołaniu staje się skuteczna od następnego dnia po jej opublikowaniu w *Dzienniku Urzędowym Unii Europejskiej* lub w określonym w tej decyzji późniejszym terminie. Nie wpływa ona na ważność już obowiązujących aktów delegowanych.

4. Przed przyjęciem aktu delegowanego Komisja konsultuje się z ekspertami wyznaczonymi przez każde państwo członkowskie zgodnie z zasadami określonymi w Porozumieniu międzyinstytucjonalnym z dnia 13 kwietnia 2016 r. w sprawie lepszego stanowienia prawa ([1]).

5. Niezwłocznie po przyjęciu aktu delegowanego Komisja przekazuje go równocześnie Parlamentowi Europejskiemu i Radzie.

6. Akt delegowany przyjęty na podstawie art. 2 ust. 3 i art. 5 ust. 6 wchodzi w życie tylko wówczas, gdy ani Parlament Europejski, ani Rada nie wyraziły sprzeciwu w terminie trzech miesięcy od przekazania tego aktu Parlamentowi Europejskiemu i Radzie lub gdy, przed upływem tego terminu, zarówno Parlament Europejski, jak i Rada poinformowały Komisję, że nie wniosą sprzeciwu. Termin ten przedłuża się o trzy miesiące z inicjatywy Parlamentu Europejskiego lub Rady.

Artykuł 11

Procedura komitetowa

1. Komisję wspomaga Komitet ds. Europejskiego Systemu Statystycznego ustanowiony na mocy rozporządzenia (WE) nr 223/2009. Komitet ten jest komitetem w rozumieniu rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 182/2011 ([2]).

2. W przypadku odesłania do niniejszego ustępu stosuje się art. 5 rozporządzenia (UE) nr 182/2011.

([1]) Dz.U. L 123 z 12.5.2016, s. 1.

([2]) Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 182/2011 z dnia 16 lutego 2011 r. ustanawiające przepisy i zasady ogólne dotyczące trybu kontroli przez państwa członkowskie wykonywania uprawnień wykonawczych przez Komisję (Dz.U. L 55 z 28.2.2011, s. 13).

▼M6

Artykuł 12

Sprawozdania z wykonania

Do dnia 28 lutego 2018 r., a następnie co pięć lat Komisja przedkłada Parlamentowi Europejskiemu i Radzie sprawozdanie z wykonania niniejszego rozporządzenia.

Sprawozdanie to w szczególności:

a) ocenia jakość danych w zakresie bilansu płatniczego, międzynarodowego handlu usługami i BIZ;

b) ocenia korzyści wynikające dla Unii, państw członkowskich oraz podmiotów przekazujących i użytkujących informacje statystyczne ze sporządzonych statystyk w porównaniu z kosztami ich sporządzenia;

c) wskazuje obszary, co do których w świetle uzyskanych wyników uznano, że mogą potencjalnie wymagać ulepszenia i zmian.

Artykuł 12a

Współpraca z innymi komitetami

We wszystkich sprawach wchodzących w zakres kompetencji Komitetu ds. Statystyki Walutowej, Finansowej i Bilansu Płatniczego ustanowionego decyzją Rady 2006/856/WE ([1]) Komisja zasięga opinii tego komitetu zgodnie z tą decyzją.

▼B

Artykuł 13

Wejście w życie

Niniejsze rozporządzenie wchodzi w życie dwudziestego dnia od daty jego publikacji w *Dzienniku Urzędowym Unii Europejskiej*.

Niniejsze rozporządzenie wiąże w całości i jest bezpośrednio stosowane we wszystkich Państwach Członkowskich.

([1]) Decyzja Rady 2006/856/WE z dnia 13 listopada 2006 r. ustanawiająca Komitet ds. Statystyki Walutowej, Finansowej i Bilansu Płatniczego (Dz.U. L 332 z 30.11.2006, s. 21).

▼M4

ZAŁĄCZNIK I

Tablica 1

Miesięczny bilans płatniczy

Termin: 44 dzień kalendarzowy od zakończenia okresu sprawozdawczego, którego dane dotyczą
Częstotliwość: co miesiąc
Pierwszy okres sprawozdawczy: kwiecień 2014 r.

	Przychody	Rozchody	Saldo
1. **Rachunek bieżący**			
Towary	Geo 3	Geo 3	
Usługi	Geo 3	Geo 3	
Dochody pierwotne			
Wynagrodzenia pracowników	Geo 3	Geo 3	
Dochody z inwestycji			
Inwestycje bezpośrednie			
Akcje i inne formy udziałów kapitałowych	Geo 3	Geo 3	
W tym: reinwestowane zyski według sektora rezydenta (Sec 1)	Geo 2 [1]	Geo 2 [1]	
Instrumenty dłużne	Geo 3	Geo 3	
Inwestycje portfelowe			
Akcje i tytuły uczestnictwa funduszy inwestycyjnych	Geo 3	Geo 1	
Dłużne papiery wartościowe	Geo 3	Geo 1	
Pozostałe inwestycje	Geo 3	Geo 3	
W tym: odsetki	Geo 2 [1]	Geo 2 [1]	
Aktywa rezerwowe	Geo 3	Geo 3	
W tym: odsetki	Geo 2 [1]	Geo 2 [1]	
Pozostałe dochody pierwotne	Geo 3	Geo 3	
Dochody wtórne	Geo 3	Geo 3	
2. **Rachunek kapitałowy**			
Rachunek kapitałowy	Geo 3	Geo 3	
	Nabycie aktywów finansowych netto	Zaciągnięcie zobowiązań netto	Netto
3. **Rachunek finansowy**			
Inwestycje bezpośrednie			
Akcje i inne formy udziałów kapitałowych, według sektora rezydenta (Sec 1)	Geo 2 [1]	Geo 2 [1]	
Instrumenty dłużne, według sektora rezydenta (Sec 1)	Geo 2 [1]	Geo 2 [1]	

▼M4

	Przychody	Rozchody	Saldo
Inwestycje portfelowe			
Akcje i tytuły uczestnictwa funduszy inwestycyjnych			
Według sektora rezydenta (Sec 1)	Geo 2 ([1])	Geo 1 ([1])	
Według sektora emitenta-partnera transakcji (Sec 1)	Geo 2 ([1])		
Dłużne papiery wartościowe			
Krótkoterminowe			
Według sektora rezydenta (Sec 1)	Geo 2 ([1])	Geo 1 ([1])	
Według sektora emitenta-partnera transakcji (Sec 1)	Geo 2 ([1])		
Długoterminowe			
Według sektora rezydenta (Sec 1)	Geo 2 ([1])	Geo 1 ([1])	
Według sektora emitenta-partnera transakcji (Sec 1)	Geo 2 ([1])		
Pochodne instrumenty finansowe (niezaliczone do aktywów rezerwowych) i opcje na akcje dla pracowników			Geo 2 ([1])
Pozostałe inwestycje			
Według sektora rezydenta (Sec 1)	Geo 2 ([1])	Geo 2 ([1])	
W tym: gotówka i depozyty	Geo 2 ([1])	Geo 2 ([1])	
Aktywa rezerwowe			
Złoto monetarne			
Złoto kruszcowe	Geo 1 ([1])		
Rachunki złota niealokowanego	Geo 1 ([1])		
Specjalne prawa ciągnienia (SDR)	Geo 1 ([1])		
Pozycja rezerwowa w Międzynarodowym Funduszu Walutowym (MFW)	Geo 1 ([1])		
Inne aktywa rezerwowe			
Gotówka i depozyty			
Należności od władz monetarnych, MFW i Banku Rozrachunków Międzynarodowych (BIS)	Geo 1 ([1])		
Należności od innych podmiotów (banków)	Geo 1 ([1])		
Papiery wartościowe			
Dłużne papiery wartościowe			
Krótkoterminowe	Geo 1 ([1])		
Długoterminowe	Geo 1 ([1])		
Akcje i tytuły uczestnictwa funduszy inwestycyjnych	Geo 1 ([1])		
Pochodne instrumenty finansowe (netto)	Geo 1 ([1])		
Pozostałe należności	Geo 1 ([1])		

([1]) Nieobowiązkowe w przypadku państw członkowskich nienależących do unii walutowej.

▼M4

Tablica 2

Kwartalny bilans płatniczy i międzynarodowa pozycja inwestycyjna

▼M6

Częstotliwość: kwartalna
Pierwszy okres sprawozdawczy: pierwszy kwartał 2014 r.
Termin: T + 85 od 2014 r. do 2016 r.; T + 82 od 2017 [2]

▼M4

	Przychody	Rozchody	Saldo
A. **Rachunek bieżący**			
Towary	Geo 4	Geo 4	
Obroty towarowe ogółem na bazie bilansu płatniczego	Geo 3	Geo 3	
Eksport netto towarów będących przedmiotem pośrednictwa handlowego	Geo 3		
Towary nabyte w ramach pośrednictwa handlowego (ujemne przychody)	Geo 3		
Towary zbyte w ramach pośrednictwa handlowego	Geo 3		
Złoto niemonetarne	Geo 3	Geo 3	
Branding – korekta z tytułu handlu quasi-tranzytowego	Geo 4	Geo 4	
Usługi	Geo 4	Geo 4	
Usługi produkcyjne w odniesieniu do nakładów rzeczowych będących własnością osób trzecich	Geo 4	Geo 4	
Usługi konserwacji i naprawy, gdzie indziej niezaliczone	Geo 4	Geo 4	
Transport	Geo 4	Geo 4	
Podróże	Geo 4	Geo 4	
Usługi budowlane	Geo 4	Geo 4	
Usługi ubezpieczeniowe i emerytalno-rentowe	Geo 4	Geo 4	
Usługi finansowe	Geo 4	Geo 4	
Usługi finansowe, za które pobierane są ustalone opłaty i prowizje oraz inne usługi finansowe	Geo 3	Geo 3	
Usługi pośrednictwa finansowego mierzone pośrednio (FISIM)	Geo 3	Geo 3	
Opłaty za korzystanie z własności intelektualnej, gdzie indziej niezaliczone	Geo 4	Geo 4	
Usługi telekomunikacyjne, informatyczne i informacyjne	Geo 4	Geo 4	
Pozostałe usługi biznesowe	Geo 4	Geo 4	
Usługi badawczo-rozwojowe	Geo 3	Geo 3	

▼M4

	Przychody	Rozchody	Saldo
Usługi specjalistyczne i doradztwo w zakresie zarządzania	Geo 3	Geo 3	
Usługi techniczne, usługi związane z handlem i pozostałe usługi biznesowe	Geo 3	Geo 3	
Usługi kulturalne, rekreacyjne i świadczone dla ludności	Geo 4	Geo 4	
Towary i usługi sektora instytucji rządowych i samorządowych, gdzie indziej niezaliczone	Geo 4	Geo 4	
Dochody pierwotne			
Wynagrodzenia pracowników	Geo 4	Geo 4	
Dochody z inwestycji			
Dochody z inwestycji bezpośrednich			
Akcje i inne formy udziałów kapitałowych	Geo 4	Geo 4	
Dywidendy i wypłaty z zysku			
W podmiotach bezpośredniego inwestowania	Geo 3	Geo 3	
W inwestorze bezpośrednim (inwestycja odwrotna)	Geo 3	Geo 3	
Pomiędzy innymi podmiotami w grupie	Geo 3	Geo 3	
Według sektora rezydenta (Sec 2)	Geo 2 [1]	Geo 2 [1]	
Reinwestowane zyski	Geo 4	Geo 4	
Według sektora rezydenta (Sec 2)	Geo 2 [1]	Geo 2 [1]	
Instrumenty dłużne	Geo 4	Geo 4	
W podmiotach bezpośredniego inwestowania	Geo 3	Geo 3	
W inwestorze bezpośrednim (inwestycja odwrotna)	Geo 3	Geo 3	
Pomiędzy innymi podmiotami w grupie	Geo 3	Geo 3	
W tym: odsetki			
Według sektora rezydenta (Sec 2)	Geo 2 [1]	Geo 2 [1]	
Dochody z inwestycji portfelowych			
Akcje i tytuły uczestnictwa funduszy inwestycyjnych	Geo 4	Geo 1	
Udziałowe papiery wartościowe			
Dywidendy			
Według sektora rezydenta (Sec 2)	Geo 3	Geo 1 [4]	
Według sektora emitenta-partnera transakcji (Sec 2)	Geo 2 [1]		

▼M4

	Przychody	Rozchody	Saldo
Tytuły uczestnictwa funduszy inwestycyjnych			
Dywidendy			
Według sektora rezydenta (Sec 2)	Geo 3	Geo 1 (4)	
Według sektora emitenta-partnera transakcji (Sec 2)	Geo 2 (1)		
Reinwestowane zyski			
Według sektora rezydenta (Sec 2)	Geo 3	Geo 1 (4)	
Według sektora emitenta-partnera transakcji (Sec 2)	Geo 2 (1)		
Dłużne papiery wartościowe			
Krótkoterminowe	Geo 4	Geo 1	
Odsetki			
Według sektora rezydenta (Sec 2)	Geo 3	Geo 1 (4)	
Według sektora emitenta-partnera transakcji (Sec 2)	Geo 2 (1)		
Długoterminowe	Geo 4	Geo 1	
Odsetki			
Według sektora rezydenta (Sec 2)	Geo 3	Geo 1 (4)	
Według sektora emitenta-partnera transakcji (Sec 2)	Geo 2 (1)		
Dochody z pozostałych inwestycji	Geo 4	Geo 4	
Wypłaty z zysku	Geo 3	Geo 3	
Odsetki	Geo 3	Geo 3	
Według sektora rezydenta (Sec 2)	Geo 2 (1)	Geo 2 (1)	
W tym: odsetki od specjalnych praw ciągnienia (SDR)		Geo 1	
W tym: odsetki przed FISIM	Geo 3	Geo 3	
Według sektora rezydenta (Sec 2)	Geo 2 (1)	Geo 2 (1)	
Dochody z inwestycji przypisane posiadaczom polis ubezpieczeniowych, programów emerytalnych oraz standaryzowanych gwarancji	Geo 3	Geo 3	
Według sektora rezydenta (Sec 2)	Geo 2 (1)	Geo 2 (1)	
Dochody z aktywów rezerwowych	Geo 3		
W tym: odsetki	Geo 3		

▼M4

	Przychody	Rozchody	Saldo
Pozostałe dochody pierwotne	Geo 4	Geo 4	
Sektor instytucji rządowych i samorządowych	Geo 3	Geo 3	
Podatki związane z produkcją i importem	Instytucje Unii	Instytucje Unii	
Podatki od produktów	Instytucje Unii	Instytucje Unii	
Pozostałe podatki związane z produkcją	Instytucje Unii	Instytucje Unii	
Dotacje	Instytucje Unii	Instytucje Unii	
Dotacje do produktów	Instytucje Unii	Instytucje Unii	
Pozostałe dotacje związane z produkcją	Instytucje Unii	Instytucje Unii	
Czynsze	Geo 3	Geo 3	
Pozostałe sektory	Geo 3	Geo 3	
Podatki związane z produkcją i importem	Instytucje Unii	Instytucje Unii	
Podatki od produktów	Instytucje Unii	Instytucje Unii	
Pozostałe podatki związane z produkcją	Instytucje Unii	Instytucje Unii	
Dotacje	Instytucje Unii	Instytucje Unii	
Dotacje do produktów	Instytucje Unii	Instytucje Unii	
Pozostałe dotacje związane z produkcją	Instytucje Unii	Instytucje Unii	
Czynsze	Geo 3	Geo 3	
Dochody wtórne	Geo 4	Geo 4	
Sektor instytucji rządowych i samorządowych	Geo 3	Geo 3	
Podatki bieżące od dochodów, majątku itp.	Geo 3	Geo 3	
Składki na ubezpieczenia społeczne	Geo 3	Geo 3	
Świadczenia społeczne	Geo 3	Geo 3	
Bieżąca współpraca międzynarodowa (D74)	Geo 3	Geo 3	
W tym: z instytucjami Unii (z wyłączeniem EBC)	Instytucje Unii	Instytucje Unii	
Pozostałe transfery bieżące (D75)	Geo 3	Geo 3	

▼M4

	Przychody	Rozchody	Saldo
Zasoby własne Unii z tytułu VAT i DNB (D76)	Instytucje Unii	Instytucje Unii	
Pozostałe sektory	Geo 3	Geo 3	
Podatki bieżące od dochodów, majątku itp.	Geo 3	Geo 3	
Składki na ubezpieczenia społeczne	Geo 3	Geo 3	
Świadczenia społeczne	Geo 3	Geo 3	
Składki na udziale własnym z tytułu pozostałych ubezpieczeń osobowych i majątkowych	Geo 3	Geo 3	
Odszkodowania i świadczenia z tytułu pozostałych ubezpieczeń osobowych i majątkowych	Geo 3	Geo 3	
Pozostałe transfery bieżące (D75)	Geo 3	Geo 3	
W tym: transfery prywatne między gospodarstwami domowymi rezydentów i nierezydentów	Geo 3	Geo 3	
W tym: przekazy zarobków pracowników	Geo 4	Geo 4	
Korekta z tytułu zmian w uprawnieniach emerytalno-rentowych	Geo 3	Geo 3	

B. **Rachunek kapitałowy**

Rachunek kapitałowy	Geo 4	Geo 4	
Nabycie/rozdysponowanie brutto nieprodukowanych i niefinansowych aktywów	Geo 3	Geo 3	
Transfery kapitałowe	Geo 3	Geo 3	
Sektor instytucji rządowych i samorządowych	Geo 3	Geo 3	
Podatki od kapitału	Geo 3	Geo 3	
Granty inwestycyjne	Geo 3	Geo 3	
Pozostałe transfery kapitałowe	Geo 3	Geo 3	
W tym: umorzenie długu	Geo 3	Geo 3	
Pozostałe sektory	Geo 3	Geo 3	
Podatki od kapitału	Geo 3	Geo 3	
Granty inwestycyjne	Geo 3	Geo 3	
Pozostałe transfery kapitałowe	Geo 3	Geo 3	
W tym: umorzenie długu	Geo 3	Geo 3	

▼M4

	Nabycie netto aktywów finansowych	Zaciągnięcie netto zobowiązań	Netto
C. **Rachunek finansowy**			
Rachunek finansowy	Geo 1	Geo 1	
Inwestycje bezpośrednie	Geo 4	Geo 4	
Akcje i inne formy udziałów kapitałowych	Geo 4	Geo 4	
Akcje i inne formy udziałów kapitałowych z wyłączeniem reinwestowanych zysków			
W podmiotach bezpośredniego inwestowania	Geo 3	Geo 3	
W inwestorze bezpośrednim (inwestycja odwrotna)	Geo 3	Geo 3	
Pomiędzy innymi podmiotami w grupie	Geo 3	Geo 3	
Według sektora rezydenta (Sec 2)	Geo 2 (1)	Geo 2 (1)	
Notowane	Geo 2 (1)	Geo 2 (1)	
Nienotowane	Geo 2 (1)	Geo 2 (1)	
Inne (np. nieruchomości)	Geo 2 (1)	Geo 2 (1)	
Reinwestowane zyski	Geo 4	Geo 4	
Według sektora rezydenta (Sec 2)	Geo 2 (1)	Geo 2 (1)	
Instrumenty dłużne	Geo 4	Geo 4	
W podmiotach bezpośredniego inwestowania	Geo 3	Geo 3	
W inwestorze bezpośrednim (inwestycja odwrotna)	Geo 3	Geo 3	
Pomiędzy innymi podmiotami w grupie	Geo 3	Geo 3	
Według sektora rezydenta (Sec 2)	Geo 2 (1)	Geo 2 (1)	
Inwestycje portfelowe	Geo 4	Geo 1	
Akcje i tytuły uczestnictwa funduszy inwestycyjnych	Geo 4	Geo 1	
Udziałowe papiery wartościowe			
Według sektora rezydenta (Sec 2)	Geo 3	Geo 1 (4)	
Notowane	Geo 2 (1)	Geo 1 (1)	
Nienotowane	Geo 2 (1)	Geo 1 (1)	
Według sektora emitenta-partnera transakcji (Sec 2)			
Notowane	Geo 2 (1)		
Nienotowane	Geo 2 (1)		

▼M4

	Nabycie netto aktywów finansowych	Zaciągnięcie netto zobowiązań	Netto
Tytuły uczestnictwa funduszy inwestycyjnych			
Według sektora rezydenta (Sec 2)	Geo 3	Geo 1 (4)	
W tym: reinwestowane zyski	Geo 3	Geo 1 (4)	
Według sektora emitenta-partnera transakcji (Sec 2)	Geo 2 (1)		
W tym: reinwestowane zyski	Geo 2 (1)		
Dłużne papiery wartościowe			
Krótkoterminowe	Geo 4	Geo 1	
Według sektora rezydenta (Sec 2)	Geo 3	Geo 1 (4)	
Według sektora emitenta-partnera transakcji (Sec 2)	Geo 2 (1)		
Długoterminowe	Geo 4	Geo 1	
Według sektora rezydenta (Sec 2)	Geo 3	Geo 1 (4)	
Według sektora emitenta-partnera transakcji (Sec 2)	Geo 2 (1)		
Pochodne instrumenty finansowe (niewchodzące w skład aktywów rezerwowych) oraz opcje na akcje dla pracowników			
Według sektora rezydenta (Sec 2)			Geo 3
Pozostałe inwestycje	Geo 4	Geo 4	
Według sektora rezydenta (Sec 1)	Geo 4	Geo 4	
Pozostałe akcje i inne formy udziałów kapitałowych	Geo 3	Geo 3	
Gotówka i depozyty			
Według sektora rezydenta (Sec 2)			
Krótkoterminowe	Geo 3	Geo 3	
Długoterminowe	Geo 3	Geo 3	
Kredyty i pożyczki			
Według sektora rezydenta (Sec 2)			
Krótkoterminowe	Geo 3, MFW	Geo 3, MFW	
Długoterminowe	Geo 3, MFW	Geo 3, MFW	
Ubezpieczenia, emerytury i standaryzowane gwarancje			
Według sektora rezydenta (Sec 2)	Geo 3	Geo 3	

▼M4

	Nabycie netto aktywów finansowych	Zaciągnięcie netto zobowiązań	Netto
Kredyty handlowe i zaliczki			
Według sektora rezydenta (Sec 2)			
Krótkoterminowe	Geo 3	Geo 3	
Długoterminowe	Geo 3	Geo 3	
Pozostałe kwoty do otrzymania/zapłacenia			
Według sektora rezydenta (Sec 2)			
Krótkoterminowe	Geo 3	Geo 3	
Długoterminowe	Geo 3	Geo 3	
Specjalne prawa ciągnienia		Geo 1	
Aktywa rezerwowe	Geo 3		

D. **Pozycje bilansujące**

Saldo towarów i usług			Geo 4
Saldo rachunku bieżącego			Geo 1
Wierzytelności netto (+) / zadłużenie netto (–) (wyliczone jako suma sald rachunku bieżącego i kapitałowego)			Geo 1
Wierzytelności netto (+) / zadłużenie netto (–) (wyliczone jako suma sald rachunku finansowego)			Geo 1
Saldo błędów i opuszczeń			Geo 1

E. **Międzynarodowa pozycja inwestycyjna**

	Aktywa			Zobowiązania		
	Stany	Aktualizacje wyceny w wyniku zmian kursów walutowych	Aktualizacje wyceny w wyniku innych zmian cen	Stany	Aktualizacje wyceny w wyniku zmian kursów walutowych	Aktualizacje wyceny wyniku innych zmian cen
Rachunek finansowy	Geo 1			Geo 1		
Inwestycje bezpośrednie	Geo 4 (3)			Geo 4 (3)		
Akcje i inne formy udziałów kapitałowych	Geo 4 (1)	Geo 2 (1)	Geo 2 (1)	Geo 4 (1)	Geo 2 (1)	Geo 2 (1)
W podmiotach bezpośredniego inwestowania	Geo 2 (1)			Geo 2 (1)		
W inwestorze bezpośrednim (inwestycja odwrotna)	Geo 2 (1)			Geo 2 (1)		

▼M4

	Aktywa			Zobowiązania		
	Stany	Aktualizacje wyceny w wyniku zmian kursów walutowych	Aktualizacje wyceny w wyniku innych zmian cen	Stany	Aktualizacje wyceny w wyniku zmian kursów walutowych	Aktualizacje wyceny wyniku innych zmian cen
Pomiędzy innymi podmiotami w grupie	Geo 2 (1)			Geo 2 (1)		
Według sektora rezydenta (Sec 2)	Geo 2 (1)			Geo 2 (1)		
Notowane	Geo 2 (1)			Geo 2 (1)		
Nienotowane	Geo 2 (1)			Geo 2 (1)		
Inne (np. nieruchomości)	Geo 2 (1)			Geo 2 (1)		
Instrumenty dłużne	Geo 4 (3)	Geo 2 (1)	Geo 2 (1)	Geo 4 (3)	Geo 2 (1)	Geo 2 (1)
W podmiotach bezpośredniego inwestowania	Geo 2 (1)			Geo 2 (1)		
W inwestorze bezpośrednim (inwestycja odwrotna)	Geo 2 (1)			Geo 2 (1)		
Pomiędzy innymi podmiotami w grupie	Geo 2 (1)			Geo 2 (1)		
Według sektora rezydenta (Sec 2)	Geo 2 (1)			Geo 2 (1)		
Inwestycje portfelowe	Geo 4 (3)			Geo 1		
Akcje i tytuły uczestnictwa funduszy inwestycyjnych	Geo 4 (3)			Geo 1		
Udziałowe papiery wartościowe						
Według sektora rezydenta (Sec 2)	Geo 3 (3)			Geo 1 (4)		
Notowane	Geo 2 (1)	Geo 2 (1)	Geo 2 (1)	Geo 1 (1)	Geo 1 (1)	Geo 1 (1)
Nienotowane	Geo 2 (1)	Geo 2 (1)	Geo 2 (1)	Geo 1 (1)	Geo 1 (1)	Geo 1 (1)
Według sektora emitenta-partnera transakcji (Sec 2)						
Notowane	Geo 2 (1)	Geo 2 (1)	Geo 2 (1)			
Nienotowane	Geo 2 (1)	Geo 2 (1)	Geo 2 (1)			
Tytuły uczestnictwa funduszy inwestycyjnych						
Według sektora rezydenta (Sec 2)	Geo 2 (1)	Geo 2 (1)	Geo 2 (1)	Geo 1 (1)	Geo 1 (1)	Geo 1 (1)
Według sektora emitenta-partnera transakcji (Sec 2)	Geo 2 (1)	Geo 2 (1)	Geo 2 (1)			
Dłużne papiery wartościowe						
Krótkoterminowe	Geo 4 (3)			Geo 1		
Według sektora rezydenta (Sec 2)	Geo 3 (3)	Geo 2 (1)	Geo 2 (1)	Geo 1 (4)	Geo 1 (1)	Geo 1 (1)
Według sektora emitenta-partnera transakcji (Sec 2)	Geo 2 (1)	Geo 2 (1)	Geo 2 (1)			

▼M4

	Aktywa			Zobowiązania		
	Stany	Aktualizacje wyceny w wyniku zmian kursów walutowych	Aktualizacje wyceny w wyniku innych zmian cen	Stany	Aktualizacje wyceny w wyniku zmian kursów walutowych	Aktualizacje wyceny wyniku innych zmian cen
W podziale na waluty:						
Euro	Geo 2 (1)			Geo 1 (1)		
Dolar amerykański	Geo 2 (1)			Geo 1 (1)		
Pozostałe waluty	Geo 2 (1)			Geo 1 (1)		
Długoterminowe	Geo 4 (3)			Geo 1		
Według sektora rezydenta (Sec 2)	Geo 3 (3)	Geo 2 (1)	Geo 2 (1)	Geo 1 (4)	Geo 1 (1)	Geo 1 (1)
Okres pozostający do wykupu do jednego roku (włącznie)				Geo 1 (1)		
Okres pozostający do wykupu powyżej jednego roku				Geo 1 (1)		
Według sektora emitenta-partnera transakcji (Sec 2)	Geo 2 (1)	Geo 2 (1)	Geo 2 (1)			
Okres pozostający do wykupu do jednego roku (włącznie)	Geo 2 (1)					
Okres pozostający do wykupu powyżej jednego roku	Geo 2 (1)					
W podziale na waluty						
Euro	Geo 2 (1)			Geo 1 (1)		
Dolar amerykański	Geo 2 (1)			Geo 1 (1)		
Pozostałe waluty	Geo 2 (1)			Geo 1 (1)		

▼M6

Pochodne instrumenty finansowe (niewchodzące w skład aktywów rezerwowych) oraz opcje na akcje dla pracowników	Geo 2 (1)			Geo 2 (1)		Geo 2 (1)
Według sektora rezydenta (Sec 2)						

▼M4

Pozostałe inwestycje	Geo 4 (3)			Geo 4 (3)		
Według sektora rezydenta (Sec 1)	Geo 4 (3)			Geo 4 (3)		
Według sektora rezydenta (Sec 2)		Geo 2 (1)	Geo 2 (1)		Geo 2 (1)	Geo 2 (1)
Pozostałe akcje i inne formy udziałów kapitałowych	Geo 2 (1)	Geo 2 (1)	Geo 2 (1)	Geo 2 (1)	Geo 2 (1)	Geo 2 (1)
Gotówka i depozyty	Geo 4 (3)	Geo 2 (1)		Geo 4 (3)	Geo 2 (1)	
Według sektora rezydenta (Sec 2)						
Krótkoterminowe	Geo 3 (3)			Geo 3 (3)		
Długoterminowe	Geo 3 (3)			Geo 3 (3)		
Kredyty i pożyczki	Geo 4 (3)	Geo 2 (1)		Geo 4 (3)	Geo 2 (1)	

▼M4

	Aktywa			Zobowiązania		
	Stany	Aktualizacje wyceny w wyniku zmian kursów walutowych	Aktualizacje wyceny w wyniku innych zmian cen	Stany	Aktualizacje wyceny w wyniku zmian kursów walutowych	Aktualizacje wyceny wyniku innych zmian cen
Według sektora rezydenta (Sec 2)						
Krótkoterminowe	Geo 3 ([3]), MFW			Geo 3 ([3]), MFW		
Długoterminowe	Geo 3 ([3]), MFW			Geo 3 ([3]), MFW		
Ubezpieczenia, emerytury i standaryzowane gwarancje		Geo 2 ([1])	Geo 2 ([1])		Geo 2 ([1])	Geo 2 ([1])
Według sektora rezydenta (Sec 2)	Geo 3 ([3])			Geo 3 ([3])		
Kredyty handlowe i zaliczki	Geo 4 ([3])	Geo 2 ([1])		Geo 4 ([3])	Geo 2 ([1])	
Według sektora rezydenta (Sec 2)						
Krótkoterminowe	Geo 3 ([3])			Geo 3 ([3])		
Długoterminowe	Geo 3 ([3])			Geo 3 ([3])		
Pozostałe kwoty do otrzymania/zapłacenia		Geo 2 ([1])			Geo 2 ([1])	
Według sektora rezydenta (Sec 2)						
Krótkoterminowe	Geo 3 ([3])			Geo 3 ([3])		
Długoterminowe	Geo 3 ([3])			Geo 3 ([3])		
Specjalne prawa ciągnienia				Geo 1	Geo 1 ([1])	

([1]) Nieobowiązkowe w przypadku państw członkowskich nienależących do unii walutowej.
([2]) ►M6 Przejście na T + 82 nie jest obowiązkowe w przypadku państw członkowskich nienależących do unii walutowej. ◄
([3]) W przypadku państw członkowskich nienależących do unii walutowej dane geograficzne są obowiązkowe, począwszy od 2019 r.
([4]) W przypadku państw członkowskich nienależących do unii walutowej obowiązkowy jest podział według sektorów instytucjonalnych poziom 1 (Sec 1), a nie Sec 2.

Tablica 3

Międzynarodowy handel usługami

Termin: t + 9 miesięcy
Częstotliwość: co rok
Pierwszy okres sprawozdawczy: 2013 r.

	Przychody	Rozchody	Saldo
Wynagrodzenia pracowników	Geo 5	Geo 5	Geo 5
Transfery prywatne	Geo 5	Geo 5	Geo 5
Przekazy zarobków pracowników	Geo 5	Geo 5	Geo 5
USŁUGI	Geo 6	Geo 6	Geo 6
Usługi produkcyjne w odniesieniu do nakładów rzeczowych będących własnością osób trzecich	Geo 5	Geo 5	Geo 5

▼M4

	Przychody	Rozchody	Saldo
Usługi konserwacji i naprawy, gdzie indziej niezaliczone	Geo 5	Geo 5	Geo 5
Transport	Geo 5	Geo 5	Geo 5
Transport morski	Geo 5	Geo 5	Geo 5
Pasażerski transport morski	Geo 5	Geo 5	Geo 5
Towarowy transport morski	Geo 5	Geo 5	Geo 5
Pozostały transport morski	Geo 5	Geo 5	Geo 5
Transport lotniczy	Geo 5	Geo 5	Geo 5
Pasażerski transport lotniczy	Geo 5	Geo 5	Geo 5
Towarowy transport lotniczy	Geo 5	Geo 5	Geo 5
Pozostały transport lotniczy	Geo 5	Geo 5	Geo 5
Pozostałe rodzaje transportu	Geo 5	Geo 5	Geo 5
Pasażerski	Geo 5	Geo 5	Geo 5
Towarowy	Geo 5	Geo 5	Geo 5
Pozostały	Geo 5	Geo 5	Geo 5
Rozszerzona klasyfikacja „pozostałych rodzajów transportu”			
Transport kosmiczny	Geo 5	Geo 5	Geo 5
Transport kolejowy	Geo 5	Geo 5	Geo 5
Pasażerski transport kolejowy	Geo 5	Geo 5	Geo 5
Towarowy transport kolejowy	Geo 5	Geo 5	Geo 5
Pozostały transport kolejowy	Geo 5	Geo 5	Geo 5
Transport samochodowy	Geo 5	Geo 5	Geo 5
Pasażerski transport samochodowy	Geo 5	Geo 5	Geo 5
Towarowy transport samochodowy	Geo 5	Geo 5	Geo 5
Pozostały transport samochodowy	Geo 5	Geo 5	Geo 5
Transport wodny śródlądowy	Geo 5	Geo 5	Geo 5
Pasażerski transport wodny śródlądowy	Geo 5	Geo 5	Geo 5
Towarowy transport wodny śródlądowy	Geo 5	Geo 5	Geo 5
Pozostały transport wodny śródlądowy	Geo 5	Geo 5	Geo 5
Transport rurociągowy	Geo 5	Geo 5	Geo 5
Przesył energii elektrycznej	Geo 5	Geo 5	Geo 5
Pozostałe wspierające i pomocnicze usługi transportowe	Geo 5	Geo 5	Geo 5
Usługi pocztowe i kurierskie	Geo 5	Geo 5	Geo 5
Podróże			
Podróże służbowe	Geo 5	Geo 5	Geo 5
Nabywanie towarów i usług przez pracowników przygranicznych, sezonowych i innych pracowników okresowych	Geo 5	Geo 5	Geo 5
Pozostałe podróże służbowe	Geo 5	Geo 5	Geo 5

▼M4

	Przychody	Rozchody	Saldo
Podróże prywatne	Geo 5	Geo 5	Geo 5
Wydatki na podróże w celach zdrowotnych	Geo 5	Geo 5	Geo 5
Wydatki na podróże w celach edukacyjnych	Geo 5	Geo 5	Geo 5
Pozostałe podróże prywatne	Geo 5	Geo 5	Geo 5
Usługi budowlane	Geo 5	Geo 5	Geo 5
Usługi budowlane świadczone za granicą	Geo 5	Geo 5	Geo 5
Usługi budowlane świadczone w kraju sporządzającym sprawozdanie	Geo 5	Geo 5	Geo 5
Usługi ubezpieczeniowe i emerytalno-rentowe	Geo 5	Geo 5	Geo 5
Ubezpieczenia bezpośrednie	Geo 5	Geo 5	Geo 5
Ubezpieczenia na życie	Geo 5	Geo 5	Geo 5
Ubezpieczenia przewożonych towarów	Geo 5	Geo 5	Geo 5
Pozostałe ubezpieczenia bezpośrednie	Geo 5	Geo 5	Geo 5
Reasekuracja	Geo 5	Geo 5	Geo 5
Pomocnicze usługi ubezpieczeniowe	Geo 5	Geo 5	Geo 5
Usługi emerytalno-rentowe i standaryzowanych gwarancji	Geo 5	Geo 5	Geo 5
Usługi emerytalno-rentowe	Geo 5	Geo 5	Geo 5
Usługi standaryzowanych gwarancji	Geo 5	Geo 5	Geo 5
Usługi finansowe	Geo 5	Geo 5	Geo 5
Usługi finansowe, za które pobierane są ustalone opłaty i prowizje, oraz inne usługi finansowe	Geo 5	Geo 5	Geo 5
Usługi pośrednictwa finansowego mierzone pośrednio (FISIM)	Geo 3	Geo 3	Geo 3
Opłaty za korzystanie z własności intelektualnej, gdzie indziej niezaliczone	Geo 5	Geo 5	Geo 5
Usługi telekomunikacyjne, informatyczne i informacyjne	Geo 5	Geo 5	Geo 5
Usługi telekomunikacyjne	Geo 5	Geo 5	Geo 5
Usługi informatyczne	Geo 5	Geo 5	Geo 5
Usługi informacyjne	Geo 5	Geo 5	Geo 5
Usługi agencji informacyjnych	Geo 5	Geo 5	Geo 5
Pozostałe usługi informacyjne	Geo 5	Geo 5	Geo 5
Pozostałe usługi biznesowe	Geo 5	Geo 5	Geo 5
Usługi badawczo-rozwojowe	Geo 5	Geo 5	Geo 5
Prace prowadzone systematycznie w celu zwiększenia stanu wiedzy	Geo 5	Geo 5	Geo 5
Świadczenie usług z zakresu prac badawczo-rozwojowych dostosowanych lub niedostosowanych do indywidualnych potrzeb	Geo 5	Geo 5	Geo 5
Sprzedaż praw własności wynikających z prac badawczo-rozwojowych	Geo 5	Geo 5	Geo 5

▼M4

	Przychody	Rozchody	Saldo
Pozostałe usługi z zakresu prac badawczo-rozwojowych	Geo 5	Geo 5	Geo 5
Usługi specjalistyczne i doradztwo w zakresie zarządzania	Geo 5	Geo 5	Geo 5
Usługi prawne, rachunkowe, doradztwo w zakresie zarządzania i public relations	Geo 5	Geo 5	Geo 5
Usługi prawne	Geo 5	Geo 5	Geo 5
Usługi rachunkowe, audytowe, księgowe i doradztwo podatkowe	Geo 5	Geo 5	Geo 5
Usługi w zakresie doradztwa biznesowego, zarządzania oraz public relations	Geo 5	Geo 5	Geo 5
Reklama, badanie rynku i sondaże opinii publicznej	Geo 5	Geo 5	Geo 5
Usługi techniczne, usługi związane z handlem i pozostałe usługi biznesowe	Geo 5	Geo 5	Geo 5
Usługi architektoniczne, inżynieryjne, naukowe i pozostałe usługi techniczne	Geo 5	Geo 5	Geo 5
Usługi architektoniczne	Geo 5	Geo 5	Geo 5
Usługi inżynieryjne	Geo 5	Geo 5	Geo 5
Pozostałe usługi naukowo-techniczne	Geo 5	Geo 5	Geo 5
Utylizacja odpadów i usuwanie zanieczyszczeń, usługi rolnicze i wydobywcze	Geo 5	Geo 5	Geo 5
W tym: utylizacja odpadów i usuwanie zanieczyszczeń	Geo 5	Geo 5	Geo 5
Usługi leasingu operacyjnego	Geo 5	Geo 5	Geo 5
Usługi związane z handlem	Geo 5	Geo 5	Geo 5
Pozostałe usługi biznesowe, gdzie indziej niezaliczone	Geo 5	Geo 5	Geo 5
Usługi kulturalne, rekreacyjne i świadczone dla ludności	Geo 5	Geo 5	Geo 5
Usługi audiowizualne i usługi pokrewne	Geo 5	Geo 5	Geo 5
Pozostałe usługi kulturalne, rekreacyjne i świadczone dla ludności	Geo 5	Geo 5	Geo 5
Usługi zdrowotne	Geo 5	Geo 5	Geo 5
Usługi edukacyjne	Geo 5	Geo 5	Geo 5
Usługi związane z dziedzictwem kulturowym i usługi rekreacyjne	Geo 5	Geo 5	Geo 5
Pozostałe usługi świadczone dla ludności	Geo 5	Geo 5	Geo 5
Towary i usługi sektora instytucji rządowych i samorządowych, gdzie indziej niezaliczone	Geo 5	Geo 5	Geo 5
Ambasady i konsulaty	Geo 5	Geo 5	Geo 5
Jednostki i agencje wojskowe	Geo 5	Geo 5	Geo 5
Pozostałe towary i usługi sektora instytucji rządowych i samorządowych, gdzie indziej niezaliczone	Geo 5	Geo 5	Geo 5

▼M4

Tablica 4

Zagraniczne inwestycje bezpośrednie - transakcje (włączając dochody)

Tablica 4.1 Inwestycje bezpośrednie transakcje finansowe

Termin t + 9 miesięcy
Częstotliwość co rok
Pierwszy okres sprawozdawczy 2013 r.

	Netto	Nabycie netto aktywów finansowych	Zaciągnięcie netto zobowiązań
WSZYSTKIE JEDNOSTKI BĘDĄCE REZYDENTAMI			
▼M6			
Inwestycje bezpośrednie za granicą (IBZ) – transakcje	Geo 6	**Geo 6** (2)	**Geo 6** (2)
▼M4			
IBZ: akcje i inne formy udziałów kapitałowych z wyłączeniem reinwestowanych zysków	Geo 5	Geo 5	Geo 5
IBZ: akcje i inne formy udziałów kapitałowych z wyłączeniem reinwestowanych zysków (wyłączając akcje i inne formy udziałów kapitałowych pomiędzy innymi podmiotami w grupie)	Geo 5	Geo 5	Geo 5
IBZ: akcje i inne formy udziałów kapitałowych z wyłączeniem reinwestowanych zysków pomiędzy innymi podmiotami w grupie (podmiot dominujący wyższego szczebla jest rezydentem w kraju sporządzającym sprawozdanie)	Geo 5	Geo 5	Geo 5
IBZ: reinwestowane zyski	Geo 5	Geo 5	
IBZ: instrumenty dłużne	Geo 5	Geo 5	Geo 5
IBZ: instrumenty dłużne (wyłączając dług pomiędzy innymi podmiotami w grupie)	Geo 5	Geo 5	Geo 5
IBZ: instrumenty dłużne pomiędzy innymi podmiotami w grupie (podmiot dominujący wyższego szczebla jest rezydentem w kraju sporządzającym sprawozdanie)	Geo 5	Geo 5	Geo 5
▼M6			
Inwestycje bezpośrednie w kraju sporządzającym sprawozdanie (IBKS) – transakcje	Geo 6	**Geo 6** (2)	**Geo 6** (2)
▼M4			
IBKS: akcje i inne formy udziałów kapitałowych z wyłączeniem reinwestowanych zysków	Geo 5	Geo 5	Geo 5
IBKS: akcje i inne formy udziałów kapitałowych z wyłączeniem reinwestowanych zysków (wyłączając akcje i inne formy udziałów kapitałowych pomiędzy innymi podmiotami w grupie)	Geo 5	Geo 5	Geo 5
IBKS: akcje i inne formy udziałów kapitałowych z wyłączeniem reinwestowanych zysków pomiędzy innymi podmiotami w grupie (podmiot dominujący wyższego szczebla nie jest rezydentem w kraju sporządzającym sprawozdanie)	Geo 5	Geo 5	Geo 5
W tym: Podmiot dominujący wyższego szczebla jest rezydentem w innym kraju strefy euro	Geo 5		
Podmiot dominujący wyższego szczebla jest rezydentem Unii Europejskiej, ale kraju poza strefą euro	Geo 5		
Podmiot dominujący wyższego szczebla jest rezydentem kraju poza Unią Europejską	Geo 5		
IBKS: reinwestowane zyski	Geo 5		Geo 5
IBKS: instrumenty dłużne	Geo 5	Geo 5	Geo 5
IBKS: instrumenty dłużne (wyłączając dług pomiędzy innymi podmiotami w grupie)	Geo 5	Geo 5	Geo 5
IBKS: instrumenty dłużne pomiędzy innymi podmiotami w grupie (podmiot dominujący nie jest rezydentem w kraju sporządzającym sprawozdanie)	Geo 5	Geo 5	Geo 5

▼M4

	Netto	Nabycie netto aktywów finansowych	Zaciągnięcie netto zobowiązań
W tym: Podmiot dominujący wyższego szczebla jest rezydentem w innym kraju strefy euro	Geo 5		
Podmiot dominujący wyższego szczebla jest rezydentem Unii Europejskiej, ale kraju poza strefą euro	Geo 5		
Podmiot dominujący wyższego szczebla jest rezydentem kraju poza Unią Europejską	Geo 5		
PODMIOTY SPECJALNEGO PRZEZNACZENIA BĘDĄCE REZYDENTAMI			
Inwestycje bezpośrednie za granicą (IBZ) – transakcje (1)	Geo 5	Geo 5	Geo 5
Inwestycje bezpośrednie w kraju sporządzającym sprawozdanie (IBKS) – transakcje (1)	Geo 5	Geo 5	Geo 5

(1) Obowiązkowe, począwszy od roku sprawozdawczego 2015
►M6 (2) Geo 6: Geo 6 zaznaczone wytłuszczeniem, obowiązkowe od 2015 r. ◄

Tablica 4.2 Dochody z inwestycji bezpośrednich

Termin: t + 9 miesięcy
Częstotliwość: co rok
Pierwszy okres sprawozdawczy: 2013 r.

	Saldo	Przychody	Rozchody
WSZYSTKIE JEDNOSTKI BĘDĄCE REZYDENTAMI			
▼M6			
Inwestycje bezpośrednie za granicą (IBZ) – dochody	Geo 6	**Geo 6** (2)	**Geo 6** (2)
▼M4			
IBZ: dywidendy	Geo 5	Geo 5	Geo 5
IBZ: dywidendy (wyłączając dywidendy pomiędzy innymi podmiotami w grupie)	Geo 5	Geo 5	Geo 5
IBZ: dywidendy pomiędzy innymi podmiotami w grupie (podmiot dominujący wyższego szczebla jest rezydentem w kraju sporządzającym sprawozdanie)	Geo 5	Geo 5	Geo 5
IBZ: reinwestowane zyski	Geo 5	Geo 5	
IBZ: odsetki	Geo 5	Geo 5	Geo 5
IBZ: odsetki (wyłączając dochody od długu pomiędzy innymi podmiotami w grupie)	Geo 5	Geo 5	Geo 5
IBZ: odsetki pomiędzy innymi podmiotami w grupie (podmiot dominujący wyższego szczebla jest rezydentem w kraju sporządzającym sprawozdanie)	Geo 5	Geo 5	Geo 5
▼M6			
Inwestycje bezpośrednie w kraju sporządzającym sprawozdanie (IBKS) – dochody	Geo 6	**Geo 6** (2)	**Geo 6** (2)
▼M4			
IBKS: dywidendy	Geo 5	Geo 5	Geo 5
IBKS: dywidendy (wyłączając dywidendy pomiędzy innymi podmiotami w grupie)	Geo 5	Geo 5	Geo 5
IBKS: dywidendy pomiędzy innymi podmiotami w grupie (podmiot dominujący wyższego szczebla jest rezydentem w kraju sporządzającym sprawozdanie)	Geo 5	Geo 5	Geo 5
W tym: Podmiot dominujący wyższego szczebla jest rezydentem w innym kraju strefy euro	Geo 5		
Podmiot dominujący wyższego szczebla jest rezydentem Unii Europejskiej, ale kraju poza strefą euro	Geo 5		

▼M4

	Saldo	Przychody	Rozchody
Podmiot dominujący wyższego szczebla jest rezydentem kraju poza Unią Europejską	Geo 5		
IBKS: reinwestowane zyski	Geo 5		Geo 5
IBKS: odsetki	Geo 5	Geo 5	Geo 5
IBKS: odsetki (wyłączając dochody od długu pomiędzy innymi podmiotami w grupie)	Geo 5	Geo 5	Geo 5
IBKS: odsetki pomiędzy innymi podmiotami w grupie (podmiot dominujący wyższego szczebla nie jest rezydentem w kraju sporządzającym sprawozdanie)	Geo 5	Geo 5	Geo 5
W tym: Podmiot dominujący wyższego szczebla jest rezydentem w innym kraju strefy euro	Geo 5		
Podmiot dominujący wyższego szczebla jest rezydentem Unii Europejskiej, ale kraju poza strefą euro	Geo 5		
Podmiot dominujący wyższego szczebla jest rezydentem kraju poza Unią Europejską	Geo 5		
PODMIOTY SPECJALNEGO PRZEZNACZENIA BĘDĄCE REZYDENTAMI			
Inwestycje bezpośrednie za granicą (IBZ) – dochody (1)	Geo 5	Geo 5	Geo 5
Inwestycje bezpośrednie w kraju sporządzającym sprawozdanie (IBKS) – dochody (1)	Geo 5	Geo 5	Geo 5

(1) Obowiązkowe, począwszy od roku sprawozdawczego 2015.
►M6 (2) Geo 6: Geo 6 zaznaczone wytłuszczeniem, obowiązkowe od 2015 r. ◄

Tablica 4.3 - Podział geograficzny oraz podział ze względu na rodzaje działalności

Termin: t+21 miesięcy
Częstotliwość: co rok
Pierwszy okres sprawozdawczy: 2013 r.

	Typ danych	Podział geograficzny	Podział na rodzaje działalności NACE REV2
WSZYSTKIE JEDNOSTKI BĘDĄCE REZYDENTAMI			
Inwestycje bezpośrednie za granicą (IBZ)	Netto	Geo 5	Poziom 1
		Geo 4	Poziom 2
Inwestycje bezpośrednie w kraju sporządzającym sprawozdanie (IBKS)	Netto	Geo 5	Poziom 1
		Geo 4	Poziom 2
Dochody z inwestycji bezpośrednich	Przychody, rozchody, saldo	Geo 5	Poziom 1
		Geo 4	Poziom 2
PODMIOTY SPECJALNEGO PRZEZNACZENIA BĘDĄCE REZYDENTAMI			
Inwestycje bezpośrednie za granicą (IBZ) (1)	Netto	Geo 5	Poziom 1
Inwestycje bezpośrednie w kraju sporządzającym sprawozdanie (IBKS) (1)	Netto	Geo 5	Poziom 1
Dochody z inwestycji bezpośrednich (1)	Credit, Debit, Balance	Geo 5	Poziom 1

(1) Obowiązkowe, począwszy od roku sprawozdawczego 2015.

▼M4

Tablica 5

Inwestycje bezpośrednie - stany

Tablica 5.1 – Inwestycje bezpośrednie - stany

Termin: t + 9 miesięcy
Częstotliwość: co rok
Pierwszy okres sprawozdawczy: 2013 r.

	Netto	Aktywa	Zobowiązania
WSZYSTKIE JEDNOSTKI BĘDĄCE REZYDENTAMI			
▼M6			
Inwestycje bezpośrednie za granicą (IBZ)	Geo 6	**Geo 6** (1)	**Geo 6** (1)
▼M4			
IBZ: akcje i inne formy udziałów kapitałowych	Geo 5	Geo 5	Geo 5
IBZ: akcje i inne formy udziałów kapitałowych (wyłączając akcje i inne formy udziałów kapitałowych pomiędzy innymi podmiotami w grupie)	Geo 5	Geo 5	Geo 5
IBZ: akcje i inne formy udziałów kapitałowych pomiędzy innymi podmiotami w grupie (podmiot dominujący wyższego szczebla jest rezydentem w kraju sporządzającym sprawozdanie)	Geo 5	Geo 5	Geo 5
IBZ: instrumenty dłużne	Geo 5	Geo 5	Geo 5
IBZ: instrumenty dłużne (wyłączając dług pomiędzy innymi podmiotami w grupie)	Geo 5	Geo 5	Geo 5
IBZ: instrumenty dłużne pomiędzy innymi podmiotami w grupie (podmiot dominujący wyższego szczebla jest rezydentem w kraju sporządzającym sprawozdanie)	Geo 5	Geo 5	Geo 5
▼M6			
Inwestycje bezpośrednie w kraju sporządzającym sprawozdanie (IBKS)	Geo 6	**Geo 6** (1)	**Geo 6** (1)
▼M4			
IBKS: akcje i inne formy udziałów kapitałowych	Geo 5	Geo 5	Geo 5
IBKS: akcje i inne formy udziałów (wyłączając akcje i inne formy udziałów kapitałowych pomiędzy innymi podmiotami w grupie)	Geo 5	Geo 5	Geo 5
IBKS: akcje i inne formy udziałów kapitałowych pomiędzy innymi podmiotami w grupie (podmiot dominujący wyższego szczebla nie jest rezydentem w kraju sporządzającym sprawozdanie)	Geo 5	Geo 5	Geo 5
W tym: Podmiot dominujący wyższego szczebla jest rezydentem w innym kraju strefy euro	Geo 5		
Podmiot dominujący wyższego szczebla jest rezydentem Unii Europejskiej, ale kraju poza strefą euro	Geo 5		
Podmiot dominujący wyższego szczebla jest rezydentem kraju poza Unią Europejską	Geo 5		
IBKS: instrumenty dłużne	Geo 5	Geo 5	Geo 5
IBKS: instrumenty dłużne (wyłączając dług pomiędzy innymi podmiotami w grupie)	Geo 5	Geo 5	Geo 5
IBKS: instrumenty dłużne pomiędzy innymi podmiotami w grupie (podmiot dominujący wyższego szczebla nie jest rezydentem w kraju sporządzającym sprawozdanie)	Geo 5	Geo 5	Geo 5
W tym: Podmiot dominujący wyższego szczebla jest rezydentem w innym kraju strefy euro	Geo 5		
Podmiot dominujący wyższego szczebla jest rezydentem w Unii Europejskiej, ale kraju poza strefą euro	Geo 5		
Podmiot dominujący wyższego szczebla jest rezydentem kraju poza Unią Europejską	Geo 5		
PODMIOTY SPECJALNEGO PRZEZNACZENIA BĘDĄCE REZYDENTAMI			
Inwestycje bezpośrednie za granicą (IBZ)	Geo 5	Geo 5	Geo 5
Inwestycje bezpośrednie w kraju sporządzającym sprawozdanie (IBGKS)	Geo 5	Geo 5	Geo 5

▼M6

(1) Geo 6: Geo 6 zaznaczone wytłuszczeniem, obowiązkowe od 2015 r.

▼M4

Tablica 5.2: Inwestycje bezpośrednie – pozycja. Podział geograficzny oraz podział ze względu na rodzaje działalności

Termin: t+21 miesięcy
Częstotliwość: co rok
Pierwszy okres sprawozdawczy: 2013 r.

	Typ danych	Podział geograficzny	Podział na rodzaje działalności NACE REV2
WSZYSTKIE JEDNOSTKI BĘDĄCE REZYDENTAMI			
Inwestycje bezpośrednie za granicą (IBZ)	Pozycje netto	Geo 5	Poziom 1
		Geo 4	Poziom 2
Inwestycje bezpośrednie w kraju sporządzającym sprawozdanie (IBKS)	Pozycje netto	Geo 5	Poziom 1
		Geo 4	Poziom 2
PODMIOTY SPECJALNEGO PRZEZNACZENIA BĘDĄCE REZYDENTAMI			
Inwestycje bezpośrednie za granicą (IBZ)	Pozycje netto	Geo 5	Poziom 1
Inwestycje bezpośrednie w kraju sporządzającym sprawozdanie (IBKS)	Pozycje netto	Geo 5	Poziom 1

Tablica 6

▼M5

Poziomy podziału geograficznego

GEO 1	GEO 2	GEO 3
ZAGRANICA	ZAGRANICA	ZAGRANICA
	Strefa euro	UNIA EUROPEJSKA
	Poza strefą euro	POZA UNIĄ EUROPEJSKĄ
		Strefa euro
		Poza strefą euro

GEO 4	GEO 5	GEO 6
ZAGRANICA	ZAGRANICA	ZAGRANICA
	EUROPA	EUROPA
Państwa członkowskie Unii spoza strefy euro ([1])	Belgia	Belgia
	Bułgaria	Bułgaria
	Republika Czeska	Republika Czeska
	Dania	Dania
	Niemcy	Niemcy
	Estonia	Estonia
	Irlandia	Irlandia

▼**M5**

	Grecja	Grecja
	Hiszpania	Hiszpania
	Francja	Francja
	Chorwacja	Chorwacja
	Włochy	Włochy
	Cypr	Cypr
	Łotwa	Łotwa
	Litwa	Litwa
	Luksemburg	Luksemburg
	Węgry	Węgry
	Malta	Malta
	Niderlandy	Niderlandy
	Austria	Austria
	Polska	Polska
	Portugalia	Portugalia
	Rumunia	Rumunia
	Słowenia	Słowenia
	Słowacja	Słowacja
	Finlandia	Finlandia
	Szwecja	Szwecja
	Zjednoczone Królestwo	Zjednoczone Królestwo
	Islandia	Islandia
	Liechtenstein	Liechtenstein
	Norwegia	Norwegia
Szwajcaria	Szwajcaria	Szwajcaria
	POZOSTAŁE PAŃSTWA EUROPEJSKIE	POZOSTAŁE PAŃSTWA EUROPEJSKIE
		Albania
		Andora
		Białoruś
		Bośnia i Hercegowina
		Wyspy Owcze
		Gibraltar
		Guernsey

▼**M5**

		Watykan (Państwo Watykańskie)
		Wyspa Man
		Jersey
		Macedonia (była jugosłowiańska republika Macedonii)
		Mołdawia
		Czarnogóra
Rosja	Rosja	Rosja
		Serbia
		San Marino
	Turcja	Turcja
		Ukraina
	AFRYKA	AFRYKA
	AFRYKA PÓŁNOCNA	AFRYKA PÓŁNOCNA
		Algieria
	Egipt	Egipt
		Libia
	Maroko	Maroko
		Tunezja
	POZOSTAŁE PAŃSTWA AFRYKAŃSKIE	POZOSTAŁE PAŃSTWA AFRYKAŃSKIE
		Angola
		Benin
		Botswana
		Brytyjskie Terytorium Oceanu Indyjskiego
		Burkina Faso
		Burundi
		Kamerun
		Wyspy Zielonego Przylądka
		Republika Środkowoafrykańska
		Czad
		Komory
		Kongo

▼**M5**

		Wybrzeże Kości Słoniowej
		Demokratyczna Republika Konga
		Dżibuti
		Gwinea Równikowa
		Erytrea
		Etiopia
		Gabon
		Gambia
		Ghana
		Gwinea
		Gwinea-Bissau
		Kenia
		Lesoto
		Liberia
		Madagaskar
		Malawi
		Mali
		Mauretania
		Mauritius
		Mozambik
		Namibia
		Niger
	Nigeria	Nigeria
	Republika Południowej Afryki	Republika Południowej Afryki
		Rwanda
		Wyspa Świętej Heleny, Wyspa Wniebowstąpienia i Tristan da Cunha
		Wyspy Świętego Tomasza i Książęca
		Senegal
		Seszele
		Sierra Leone
		Somalia
		Sudan

▼**M5**

		Sudan Południowy
		Suazi
		Tanzania
		Togo
		Uganda
		Zambia
		Zimbabwe
	AMERYKA	AMERYKA
	PAŃSTWA AMERYKI PÓŁNOCNEJ	PAŃSTWA AMERYKI PÓŁNOCNEJ
Kanada	Kanada	Kanada
		Grenlandia
Stany Zjednoczone	Stany Zjednoczone	Stany Zjednoczone
	PAŃSTWA AMERYKI ŚRODKOWEJ	PAŃSTWA AMERYKI ŚRODKOWEJ
		Anguilla
		Antigua i Barbuda
		Aruba
		Bahama
		Barbados
		Belize
		Bermudy
		Wyspy Bonaire, St. Eustatius i Saba
		Brytyjskie Wyspy Dziewicze
		Kajmany
		Kostaryka
		Kuba
		Curaçao
		Dominikana
		Republika Dominikańska
		Salwador
		Grenada
		Gwatemala
		Haiti

▼**M5**

		Honduras
		Jamajka
	Meksyk	Meksyk
		Montserrat
		Nikaragua
		Panama
		Saint Kitts i Nevis
		Saint Lucia
		Sint Maarten
		Saint Vincent i Grenadyny
		Trinidad i Tobago
		Wyspy Turks i Caicos
		Wyspy Dziewicze Stanów Zjednoczonych
	PAŃSTWA AMERYKI POŁUDNIOWEJ	PAŃSTWA AMERYKI POŁUDNIOWEJ
	Argentyna	Argentyna
		Boliwia
Brazylia	Brazylia	Brazylia
	Chile	Chile
		Kolumbia
		Ekwador
		Falklandy
		Gujana
		Paragwaj
		Peru
		Surinam
	Urugwaj	Urugwaj
	Wenezuela	Wenezuela
	AZJA	AZJA
	PAŃSTWA BLISKIEGO I ŚRODKOWEGO WSCHODU	PAŃSTWA BLISKIEGO I ŚRODKOWEGO WSCHODU
	PAŃSTWA ZATOKI PERSKIEJ	PAŃSTWA ZATOKI PERSKIEJ

▼**M5**

		Bahrain
		Irak
		Kuwejt
		Oman
		Katar
		Arabia Saudyjska
		Zjednoczone Emiraty Arabskie
		Jemen
	POZOSTAŁE PAŃSTWA BLISKIEGO I ŚRODKOWEGO WSCHODU	POZOSTAŁE PAŃSTWA BLISKIEGO I ŚRODKOWEGO WSCHODU
		Armenia
		Azerbejdżan
		Gruzja
		Izrael
		Jordania
		Liban
		Terytoria palestyńskie
		Syria
	POZOSTAŁE PAŃSTWA AZJATYCKIE	POZOSTAŁE PAŃSTWA AZJATYCKIE
		Afganistan
		Bangladesz
		Bhutan
		Państwo Brunei Darussalam
		Birma/Związek Myanmar
		Kambodża
Chiny	Chiny	Chiny
Hongkong	Hongkong	Hongkong
Indie	Indie	Indie
	Indonezja	Indonezja
		Iran
Japonia	Japonia	Japonia
		Kazachstan
		Kirgistan

▼**M5**

	Laos
	Makao
Malezja	Malezja
	Malediwy
	Mongolia
	Nepal
	Korea Północna
	Pakistan
Filipiny	Filipiny
Singapur	Singapur
Korea Południowa	Korea Południowa
	Sri Lanka
Tajwan	Tajwan
	Tadżykistan
Tajlandia	Tajlandia
	Timor Wschodni
	Turkmenistan
	Uzbekistan
	Wietnam
OCEANIA I REGIONY PODBIEGUNOWE	OCEANIA I REGIONY PODBIEGUNOWE
	Samoa Amerykańskie
	Guam
	Małe Oddalone Wyspy Stanów Zjednoczonych
Australia	Australia
	Wyspy Kokosowe (Keelinga)
	Wyspa Bożego Narodzenia
	Wyspy Heard i McDonalda
	Wyspy Norfolk
	Fidżi
	Polinezja Francuska
	Kiribati
	Wyspy Marshalla

▼**M5**

		Mikronezja
		Nauru
		Nowa Kaledonia
	Nowa Zelandia	Nowa Zelandia
		Wyspy Cooka
		Niue
		Tokelau
		Mariany Północne
		Palau
		Papua-Nowa Gwinea
		Pitcairn
		Antarktyda
		Wyspa Bouveta
		Wyspy Południowa Georgia i Południowy Sandwich
		Francuskie Terytoria Południowe i Antarktyczne
		Wyspy Salomona
		Tonga
		Tuvalu
		Vanuatu
		Samoa
		Wallis i Futuna
UNIA EUROPEJSKA	UNIA EUROPEJSKA	UNIA EUROPEJSKA
POZA UNIĄ EUROPEJSKĄ	POZA UNIĄ EUROPEJSKĄ	POZA UNIĄ EUROPEJSKĄ
Strefa euro	Strefa euro	Strefa euro
Poza strefą euro	Poza strefą euro	Poza strefą euro
Instytucje Unii (z wyłączeniem EBC)	Instytucje Unii (z wyłączeniem EBC)	Instytucje Unii (z wyłączeniem EBC)
Europejski Bank Inwestycyjny	Europejski Bank Inwestycyjny	Europejski Bank Inwestycyjny
	Europejski Bank Centralny (EBC)	Europejski Bank Centralny (EBC)
	UNIA EUROPEJSKA NIESKLASYFIKOWANE	UNIA EUROPEJSKA NIESKLASYFIKOWANE

▼M5

	POZA UNIĄ EUROPEJSKĄ NIESKLASYFIKOWANE	POZA UNIĄ EUROPEJSKĄ NIESKLASYFIKOWANE
Centra finansowe offshore	Centra finansowe offshore	Centra finansowe offshore
Organizacje międzynarodowe (z wyłączeniem instytucji Unii)	Organizacje międzynarodowe (z wyłączeniem instytucji Unii)	Organizacje międzynarodowe (z wyłączeniem instytucji Unii)
Organizacje międzynarodowe (z wyłączeniem instytucji Unii)	Organizacje międzynarodowe (z wyłączeniem instytucji Unii)	Organizacje międzynarodowe (z wyłączeniem instytucji Unii)
Międzynarodowy Fundusz Walutowy (MFW)	Międzynarodowy Fundusz Walutowy (MFW)	Międzynarodowy Fundusz Walutowy (MFW)

([1]) Państwa członkowskie Unii spoza strefy euro: podział na państwa.

▼M4

Tablica 7.

Poziomy podziału według sektorów instytucjonalnych

Sec 1	Sec 2
Bank centralny (S.121)	Bank centralny (S.121)
Pozostałe monetarne instytucje finansowe	Pozostałe monetarne instytucje finansowe
Instytucje przyjmujące depozyty, z wyłączeniem banku centralnego (S.122)	Instytucje przyjmujące depozyty, z wyłączeniem banku centralnego (S.122)
Fundusze rynku pieniężnego (S.123)	Fundusze rynku pieniężnego (S.123)
Sektor instytucji rządowych i samorządowych (S.13)	Sektor instytucji rządowych i samorządowych (S.13)
Pozostałe sektory	Pozostałe sektory
	Instytucje finansowe inne niż monetarne instytucje finansowe oraz instytucje ubezpieczeniowe i fundusze emerytalno-rentowe (S.124+S.125+S.126+S.127+S.128+S.129)
	Przedsiębiorstwa niefinansowe, gospodarstwa domowe oraz instytucje niekomercyjne działające na rzecz gospodarstw domowych (S.11+S.14+S.15)

Tablica 8.

Poziom podziału na rodzaje działalności

Poziom 1	Poziom 2	NACE rev. 2
	ROLNICTWO, LEŚNICTWO I RYBACTWO	**sekcja A**
GÓRNICTWO I WYDOBYWANIE	**GÓRNICTWO I WYDOBYWANIE**	**sekcja B**
	Górnictwo ropy naftowej i gazu ziemnego oraz działalność usługowa wspomagająca górnictwo i wydobywanie	dział 06, 09
PRZETWÓRSTWO PRZEMYSŁOWE	**PRZETWÓRSTWO PRZEMYSŁOWE**	**sekcja C**
	Artykuły spożywcze, napoje i wyroby tytoniowe	dział 10, 11, 12
	RAZEM wyroby tekstylne i wyroby z drewna	dział 13, 14, 16, 17, 18

▼M4

Poziom 1	Poziom 2	NACE rev. 2
	Wyroby tekstylne i odzież	dział 13, 14
	Drewno, papier, poligrafia i reprodukcja	dział 16, 17, 18
Produkty rafinacji ropy naftowej, chemikalia, wyroby farmaceutyczne, wyroby z gumy i tworzyw sztucznych	RAZEM produkty rafinacji ropy naftowej, chemikalia, wyroby farmaceutyczne, wyroby z gumy i tworzyw sztucznych	dział 19, 20, 21, 22
	Koks i produkty rafinacji ropy naftowej	dział 19
	Chemikalia i wyroby chemiczne	dział 20
	Wyroby z gumy i tworzyw sztucznych	dział 22
Komputery, wyroby elektroniczne i optyczne	RAZEM wyroby z metali oraz maszyny i urządzenia	dział 24, 25, 26, 28
	Metale oraz metalowe wyroby gotowe	dział 24, 25
	Komputery, wyroby elektroniczne i optyczne	dział 26
	Maszyny i urządzenia, gdzie indziej niesklasyfikowane	dział 28
Pojazdy i pozostały sprzęt transportowy	RAZEM pojazdy i pozostały sprzęt transportowy	dział 29, 30
	Pojazdy silnikowe, przyczepy i naczepy	dział 29
	Pozostały sprzęt transportowy	dział 30
	RAZEM produkcja wyrobów przemysłowych, pozostała	dział 15, 23, 27, 31, 32, 33
WYTWARZANIE I ZAOPATRYWANIE W ENERGIĘ ELEKTRYCZNĄ, GAZ, PARĘ WODNĄ DO UKŁADÓW KLIMATYZACYJNYCH	**WYTWARZANIE I ZAOPATRYWANIE W ENERGIĘ ELEKTRYCZNĄ, GAZ, PARĘ WODNĄ DO UKŁADÓW KLIMATYZACYJNYCH**	**sekcja D**
DOSTAWA WODY; GOSPODAROWANIE ŚCIEKAMI I ODPADAMI ORAZ DZIAŁALNOŚĆ ZWIĄZANA Z REKULTYWACJĄ	**DOSTAWA WODY; GOSPODAROWANIE ŚCIEKAMI I ODPADAMI ORAZ DZIAŁALNOŚĆ ZWIĄZANA Z REKULTYWACJĄ**	**sekcja E**
	Składowanie, uzdatnianie i dostarczanie wody	dział 36
	Gospodarowanie ściekami i odpadami oraz działalność związana z rekultywacją	dział 37, 38, 39
BUDOWNICTWO	**BUDOWNICTWO**	**sekcja F**
RAZEM USŁUGI	**RAZEM USŁUGI**	sekcja G, H, I, J, K, L, M, N O, P, Q, R, S, T, U

▼M4

Poziom 1	Poziom 2	NACE rev. 2
HANDEL HURTOWY I DETALICZNY; NAPRAWA POJAZDÓW SAMOCHODOWYCH I MOTOCYKLI	**HANDEL HURTOWY I DETALICZNY; NAPRAWA POJAZDÓW SAMOCHODOWYCH I MOTOCYKLI**	**sekcja G**
	Handel hurtowy i detaliczny pojazdami samochodowymi i motocyklami; naprawa pojazdów samochodowych i motocykli	dział 45
	Handel hurtowy, z wyłączeniem handlu pojazdami samochodowymi i motocyklami	dział 46
	Handel detaliczny, z wyłączeniem handlu pojazdami samochodowymi i motocyklami	dział 47
TRANSPORT I GOSPODARKA MAGAZYNOWA	**TRANSPORT I GOSPODARKA MAGAZYNOWA**	**sekcja H**
	RAZEM Transport i gospodarka magazynowa	dział 49, 50, 51, 52
	Transport lądowy oraz transport rurociągowy	dział 49
	Transport wodny	dział 50
	Transport lotniczy	dział 51
	Magazynowanie i działalność usługowa wspomagająca transport	dział 52
	Działalność pocztowa i kurierska	dział 53
DZIAŁALNOŚĆ ZWIĄZANA Z ZAKWATEROWANIEM I USŁUGAMI GASTRONOMICZNYM	**DZIAŁALNOŚĆ ZWIĄZANA Z ZAKWATEROWANIEM I USŁUGAMI GASTRONOMICZNYM**	**sekcja I**
INFORMACJA I KOMUNIKACJA	**INFORMACJA I KOMUNIKACJA**	**sekcja J**
	Działalność związana z produkcją filmów, nagrań wideo i programów telewizyjnych, pozostała działalność rozrywkowa	dział 59, 60
	Telekomunikacja	dział 61
	Pozostałe działania związane z informacją i komunikacją	dział 58, 62, 63
DZIAŁALNOŚĆ FINANSOWA I UBEZPIECZENIOWA	**DZIAŁALNOŚĆ FINANSOWA I UBEZPIECZENIOWA**	**sekcja K**
	Pośrednictwo finansowe, z wyłączeniem ubezpieczeń i funduszy emerytalnych	dział 64
	Działalność spółek holdingowych	grupa 64,2
	Ubezpieczenia, reasekuracja oraz fundusze emerytalno-rentowe, z wyłączeniem obowiązkowego zabezpieczenia społecznego	dział 65
	Pozostała działalność finansowa	dział 66
	DZIAŁALNOŚĆ ZWIĄZANA Z OBSŁUGĄ RYNKU NIERUCHOMOŚCI	**sekcja L**

▼M4

Poziom 1	Poziom 2	NACE rev. 2
DZIAŁALNOŚĆ PROFESJONALNA, NAUKOWA I TECHNICZNA	**DZIAŁALNOŚĆ PROFESJONALNA, NAUKOWA I TECHNICZNA**	**sekcja M**
	Działalność prawnicza, rachunkowo-księgowa i doradztwo podatkowe	dział 69
	Działalność prawnicza	grupa 69,1
	Działalność rachunkowo-księgowa; doradztwo podatkowe	grupa 69,2
	Działalność firm centralnych (*head offices*); doradztwo związane z zarządzaniem	dział 70
	Działalność firm centralnych (*head offices*)	grupa 70,1
	Doradztwo związane z zarządzaniem	grupa 70,2
	Działalność w zakresie architektury i inżynierii; badania i analizy techniczne	dział 71
Badania naukowe i prace rozwojowe	Badania naukowe i prace rozwojowe	dział 72
	Reklama, badanie rynku i opinii publicznej	dział 73
	Reklama	grupa 73,1
	Badanie rynku i opinii publicznej	grupa 73.2
	Pozostała działalność profesjonalna, naukowa i techniczna; działalność weterynaryjna	dział 74, 75
	DZIAŁALNOŚĆ W ZAKRESIE USŁUG ADMINISTROWANIA I DZIAŁALNOŚĆ WSPIERAJĄCA	**sekcja N**
	Wynajem i dzierżawa	dział 77
	Pozostała działalność w zakresie usług administrowania i działalność wspierająca	dział 78, 79, 80, 81, 82
	EDUKACJA	**sekcja P**
	OPIEKA ZDROWOTNA I POMOC SPOŁECZNA	**sekcja Q**
DZIAŁALNOŚĆ ZWIĄZANA Z KULTURĄ, ROZRYWKĄ I REKREACJĄ	**DZIAŁALNOŚĆ ZWIĄZANA Z KULTURĄ, ROZRYWKĄ I REKREACJĄ**	**sekcja R**
	Działalność twórcza związana z kulturą i rozrywką	dział 90
	Działalność bibliotek, archiwów, muzeów oraz pozostała działalność związana z kulturą	dział 91
	Działalność związana ze sportem i pozostała działalność rekreacyjna; działalność związana z grami losowymi i zakładami wzajemnymi	dział 92, 93
	POZOSTAŁA DZIAŁALNOŚĆ USŁUGOWA	**sekcja S**
	Działalność organizacji członkowskich	dział 94
	Naprawa komputerów, artykułów użytku osobistego i domowego, pozostała działalność usługowa indywidualna	dział 95, 96
	Niesklasyfikowana	
	Kupno i sprzedaż nieruchomości na własny rachunek	
DZIAŁALNOŚĆ OGÓŁEM	**DZIAŁALNOŚĆ OGÓŁEM**	

▼M4

ZAŁĄCZNIK II

DEFINICJE, o których mowa w art. 10

Poniższe definicje oparto na podręczniku MFW na temat bilansu płatniczego i międzynarodowej pozycji inwestycyjnej (wydanie szóste) (BPM6), Europejskim Systemie Rachunków, podręczniku dotyczącym statystyki międzynarodowego handlu usługami z 2010 r. i wzorcowej definicji zagranicznych inwestycji bezpośrednich OECD (BD4).

A. RACHUNEK BIEŻĄCY

Rachunek bieżący prezentuje przepływy towarów, usług, dochodów pierwotnych i wtórnych pomiędzy rezydentami a nierezydentami.

1. **TOWARY**

Pozycja ta obejmuje dobra ruchome, w przypadku, których dochodzi do zmiany własności pomiędzy rezydentami a nierezydentami.

1.1 **Podstawowe obroty towarowe na bazie bilansu płatniczego**

Podstawowe obroty towarowe na bazie bilansu płatniczego obejmują towary, w przypadku których następuje przeniesienie własności ekonomicznej pomiędzy rezydentem a nierezydentem i które nie są włączone do innych kategorii, takich jak towary będące przedmiotem pośrednictwa handlowego (zob. 1.2) i złoto niemonetarne (zob. 1.3) lub uwzględnione w usługach. Pomiaru obrotów towarowych dokonuje się w cenach rynkowych na bazie f.o.b. W krajowych komponentach, wchodzących w skład agregatów na poziomie Unii, uwzględnia się import i eksport towarów w ramach handlu quasi-tranzytowego; a w przypadku wymiany towarów wewnątrz Unii kraj partnerski należy określać zgodnie z zasadą wysyłki.

1.2 **Eksport netto towarów będących przedmiotem pośrednictwa handlowego**

Pośrednictwo handlowe definiuje się jako nabycie towarów przez rezydenta (kraju sprawozdającego) od nierezydenta, połączone z następującą po nim odsprzedażą tych samych towarów innemu nierezydentowi, przy czym towary te fizycznie nie znajdują się w kraju sprawozdającym. Eksport netto towarów będących przedmiotem pośrednictwa handlowego stanowi różnicę pomiędzy sprzedażą a nabyciem towarów w ramach pośrednictwa handlowego. Pozycja ta obejmuje marże pośredników handlowych, zyski i straty z tytułu posiadania majątku oraz zmiany zapasów towarów będących przedmiotem pośrednictwa handlowego.

1.2.1 **Towary nabyte w ramach pośrednictwa handlowego** wykazuje się jako ujemny eksport/ujemne przychody kraju pośrednika handlowego.

1.2.2 Sprzedaż towarów ujmuje się w pozycji „**towary zbyte w ramach pośrednictwa handlowego**” jako dodatni eksport/dodatnie przychody kraju pośrednika handlowego.

1.3 **Złoto niemonetarne**

Złoto niemonetarne obejmuje całość złota z wyłączeniem złota monetarnego. Złoto monetarne stanowi własność władz monetarnych i jest utrzymywane jako *aktywo rezerwowe* (zob. 6.5.1). Złoto niemonetarne może mieć postać kruszcu (tj. monet, wlewek lub sztab o zawartości czystego złota przynajmniej 995/1 000, w tym złota na rachunkach złota alokowanego), proszku oraz innych niekutych lub półprzetworzonych form.

▼M4

1.4 **Branding – korekta z tytułu handlu quasi-tranzytowego**

Quasi-tranzyt to termin stosowany do określenia towarów importowanych do państwa członkowskiego, poddanych kontroli celnej i dopuszczonych do wolnego obrotu w Unii (oraz podlegających cłom przywozowym) przez podmiot, który nie jest uważany za krajową jednostkę instytucjonalną, a następnie wysłanych do innego państwa członkowskiego. Branding powinien być rejestrowany przez państwa członkowskie, których dotyczy „handel quasi-tranzytowy", by odnotować różnicę pomiędzy wartością *podstawowego obrotu towarowego* zadeklarowaną w momencie pierwotnego importu z państwa trzeciego a ich wartością w momencie wysyłki do innego państwa członkowskiego. Podziału geograficznego należy dokonywać, biorąc pod uwagę państwo siedziby podmiotu macierzystego kontrolującego przedsiębiorstwo, które prowadzi procedurę celną dotyczącą tych towarów w kraju sprawozdającym.

2. **USŁUGI**

Usługi to rezultat działalności produkcyjnej, która zmienia warunki funkcjonowania konsumentów lub ułatwia wymianę produktów lub aktywów finansowych. Usługi nie są generalnie odrębnymi pozycjami, dla których można ustalić przysługujące do nich prawa własności i nie mogą też generalnie zostać oddzielone od procesu ich wytwarzania.

2.1 **Usługi produkcyjne w odniesieniu do nakładów rzeczowych będących własnością osób trzecich**

Usługi produkcyjne w odniesieniu do nakładów rzeczowych będących własnością osób trzecich (uszlachetnianie) obejmują przetwarzanie, montaż, etykietowanie, pakowanie, itd., wykonywane przez przedsiębiorstwa niebędące właścicielami danych towarów. Usługi produkcyjne są wykonywane przez podmiot, który otrzymuje zapłatę od właściciela towarów. Jako że nie następuje zmiana własności towarów, nie rejestruje się transakcji podstawowego obrotu towarowego pomiędzy świadczącym usługi produkcyjne a właścicielem towarów. Wartość zapłaty otrzymanej za wykonanie usług produkcyjnych w odniesieniu do nakładów rzeczowych będących własnością osób trzecich niekoniecznie odpowiada różnicy pomiędzy wartością towarów przekazanych do przetworzenia a wartością towarów przetworzonych. Do pozycji tej nie zalicza się montażu prefabrykowanych konstrukcji (zaliczanego do *usług budowlanych*) oraz etykietowania i pakowania świadczonego przy transporcie (zaliczanych do *usług transportu*).

2.2 **Usługi konserwacji i naprawy, gdzie indziej niezaliczone**

Usługi konserwacji i naprawy, gdzie indziej niezaliczone, obejmują prace naprawcze i konserwacyjne wykonywane przez rezydentów w odniesieniu do towarów, których właścicielami są nierezydenci (i vice versa). Naprawy mogą być wykonywane w siedzibie naprawiającego lub w innym miejscu. Wartość usług konserwacji i naprawy zawiera wartość części i materiałów dostarczonych przez naprawiającego, która jest uwzględniona w zapłacie. Części i materiały, za które pobrano osobną zapłatę, należy włączać do podstawowego obrotu towarowego. W pozycji tej uwzględnia się konserwacje i naprawy statków, samolotów i innych środków transportu. W pozycji tej nie uwzględnia się utrzymywania czystości środków transportu, ponieważ jest ono ujęte w *usługach transportu*. W pozycji tej nie uwzględnia się konserwacji i napraw konstrukcji oraz budynków, ponieważ są one uwzględnione w *usługach budowlanych*. W pozycji tej nie uwzględnia się konserwacji i napraw komputerów, ponieważ są one uwzględnione w *usługach informatycznych*.

2.3 **Transport**

Transport to proces przewozu ludzi i rzeczy z jednej lokalizacji do innej, jak również związane z tym procesem usługi wspierające i pomocnicze. Transport obejmuje również usługi pocztowe i kurierskie. Usługi transportu ujmuje się w bilansie płatniczym, jeżeli są świadczone przez rezydentów jednego kraju na rzecz rezydentów innego kraju. Transport można sklasyfikować zależnie od:

a) rodzaju transportu: na transport morski, lotniczy i pozostały. „Pozostały" można klasyfikować jako: transport kolejowy, drogowy, wodny śródlądowy, rurociągowy, kosmiczny oraz przesył energii elektrycznej;

▼M4

b) tego, co jest przewożone: na transport pasażerski, towarowy i pozostały, (który obejmuje usługi wspierające i pomocnicze, takie jak załadunek i rozładunek kontenerów, magazynowanie i składowanie, pakowanie i przepakowywanie, czyszczenie sprzętu transportowego przeprowadzane w portach i na lotniskach).

2.3.1 **Transport morski**

Obejmuje wszystkie usługi transportu morskiego. Wymagany jest podział na *pasażerski transport morski*, *towarowy transport morski* i *pozostały transport morski*.

2.3.2 **Transport lotniczy**

Obejmuje wszystkie usługi transportu lotniczego. Wymagany jest podział na *pasażerski transport lotniczy*, *towarowy transport lotniczy* i *pozostały transport lotniczy*.

2.3.3 **Pozostałe rodzaje transportu**

Obejmuje wszystkie usługi transportowe inne niż transport drogą morską lub lotniczą. Wymagany jest podział na transport *pasażerski*, *towarowy* i *pozostały*. Wymagana jest następująca *rozszerzona klasyfikacja pozostałego transportu*:

2.3.3.1 **Transport kosmiczny** obejmuje wprowadzanie na orbitę satelitów przez przedsiębiorstwo komercyjne na rzecz właścicieli satelitów (np. firmy telekomunikacyjne) oraz inne operacje wykonywane przez operatorów sprzętu kosmicznego, takie jak transport towarów i osób w celu eksperymentów naukowych. Obejmuje również kosmiczny transport pasażerski i płatności dokonane przez kraj, żeby jego rezydenci mogli korzystać z pojazdów kosmicznych innego kraju.

2.3.3.2 **Transport kolejowy** obejmuje transport pociągami. Wymagany jest dalszy podział na *pasażerski transport kolejowy, towarowy transport kolejowy* oraz *pozostały transport kolejowy*.

2.3.3.3 **Transport samochodowy** obejmuje transport samochodami ciężarowymi, dostawczymi, autobusami i autokarami. Wymagany jest dalszy podział na *pasażerski transport samochodowy, towarowy transport samochodowy oraz pozostały transport samochodowy*.

2.3.3.4 **Transport wodny śródlądowy** dotyczy transportu międzynarodowego po rzekach, kanałach i jeziorach. Obejmuje szlaki wodne, które mają charakter wewnętrzny dla jednego kraju i szlaki należące do dwóch lub więcej krajów. Wymagany jest dalszy podział na *pasażerski transport wodny śródlądowy, towarowy transport wodny śródlądowy* oraz *pozostały transport wodny śródlądowy*.

2.3.3.5 **Transport rurociągowy** obejmuje międzynarodowy transport towarów rurociągami, taki jak transport ropy naftowej i produktów pochodnych, wody i gazu. Wyłączone są z niego usługi dystrybucji, zazwyczaj z podstacji do konsumenta (zawarte w *pozostałych usługach gospodarczych, gdzie indziej niezaliczonych*) oraz wartość transportowanych produktów (zawarta w *podstawowym obrocie towarowym*).

2.3.3.6 **Przesył energii elektrycznej** obejmuje usługi przesyłu energii elektrycznej o wysokim napięciu przez wzajemnie powiązaną grupę linii pomiędzy punktami dostawy a punktami, w których jest ona przekształcana w energię o niskim napięciu w celu dostarczenia konsumentom lub w celu dostarczenia do innych systemów elektrycznych. Obejmuje opłaty za przesył energii elektrycznej, jeżeli jest on wyodrębniony z procesu produkcji i dystrybucji. Opłaty za energię elektryczną są wyłączone (zawarte w *podstawowych obrotach towarowych)*. Wyłączone są również usługi dystrybucji energii elektrycznej (zawarte w *pozostałych usługach gospodarczych, pozostałych usługach gospodarczych, gdzie indziej niezaliczonych.*).

▼M4

2.3.3.7 **Pozostałe wspierające i pomocnicze usługi transportowe** obejmują wszystkie pozostałe usługi transportowe, których nie można zaklasyfikować do żadnego z przedstawionych powyżej składników usług transportowych.

2.3.4 **Usługi pocztowe i kurierskie**

Usługi pocztowe i kurierskie obejmują odbiór, transport i doręczanie listów, gazet, czasopism, broszur, pozostałych artykułów drukowanych i paczek, w tym usługi okienka pocztowego i wynajmu skrytek pocztowych.

2.4 **Podróże**

Przychody z podróży obejmują towary i usługi nabyte na własny użytek lub przekazywane innym nieodpłatnie w danym kraju przez nierezydentów podczas ich wizyt na terenie tego kraju. Rozchody z tytułu podróży obejmują towary i usługi nabyte na własny użytek lub przekazywane innym nieodpłatnie w innych krajach przez rezydentów podczas ich wizyt na terenie tych krajów. Podróże obejmują transport lokalny (tj. transport na terytorium odwiedzanego kraju, świadczony przez rezydenta tego kraju), ale nie obejmują transportu międzynarodowego, (który jest ujęty w *transporcie pasażerskim*). Kategoria ta nie obejmuje również towarów nabywanych przez podróżnych do odsprzedaży w kraju własnym podróżnego lub w innym kraju. Podróże dzielą się na dwa główne subkomponenty: *podróże służbowe* i *podróże prywatne*.

2.4.1 **Podróże służbowe**

Podróże służbowe obejmują nabywanie towarów i usług przez osoby podróżujące służbowo. Obejmują również nabywanie towarów i usług do osobistego użytku przez pracowników sezonowych, przygranicznych i innych, którzy nie są rezydentami w kraju, w którym są zatrudnieni. Podróże służbowe podlegają dalszemu podziałowi na *nabywanie towarów i usług przez pracowników przygranicznych, sezonowych i innych pracowników okresowych* oraz *pozostałe podróże służbowe.*

2.4.1.1 **Nabywanie towarów i usług przez pracowników przygranicznych, sezonowych i innych pracowników okresowych** obejmuje nabywanie towarów i usług na użytek własny przez pracowników sezonowych, przygranicznych i innych, którzy nie są rezydentami w kraju, w którym są zatrudnieni, a których pracodawca jest rezydentem w tego kraju.

2.4.1.2 **Pozostałe podróże służbowe** obejmują wszelkie wydatki na podróże służbowe poza wydatkami pracowników przygranicznych, sezonowych i innych pracowników okresowych.

2.4.2 **Podróże prywatne**

Podróże prywatne obejmują towary i usługi nabywane przez podróżnych wyjeżdżających za granicę w innych celach niż służbowe, np. wyjazdy wakacyjne, uczestnictwo w imprezach rekreacyjnych i kulturalnych, odwiedziny u przyjaciół i krewnych, pielgrzymki oraz w celach związanych z edukacją i zdrowiem. *Podróże prywatne* dzielą się na trzy subkomponenty: *wydatki na podróże w celach zdrowotnych*, *wydatki na podróże w celach edukacyjnych* i *pozostałe podróże prywatne*.

2.4.2.1 **Wydatki na podróże w celach zdrowotnych** są określone jako suma wydatków ponoszonych przez podróżujących w celach medycznych.

2.4.2.2 **Wydatki na podróże w celach edukacyjnych** są określone jako suma wydatków ponoszonych przez uczniów i studentów.

2.4.2.3 **Pozostałe podróże prywatne** obejmują wszystkie *podróże prywatne* niewłączone do *wydatków na podróże w celach zdrowotnych* ani *wydatków na podróże w celach edukacyjnych*.

▼M4

2.5 **Usługi budowlane**

Usługi budowlane obejmują tworzenie, renowację, naprawę lub rozbudowę rzeczowych aktywów trwałych w formie budynków, roboty ziemne o charakterze inżynieryjnym oraz inne konstrukcje inżynieryjne (w tym drogi, mosty, tamy itd.). Usługi budowlane obejmują powiązane prace instalacyjne i montażowe, przygotowanie placu budowy i roboty ogólnobudowlane, usługi specjalistyczne, takie jak malowanie, usługi hydrauliczne i rozbiórka, a także zarządzanie projektami budowlanymi. Kontrakty budowlane zawierane w ramach międzynarodowego obrotu usługami są przeważnie umowami krótkoterminowymi. Duże inwestycje budowlane zlecane przedsiębiorstwom będącym nierezydentami, których ukończenie zajmuje rok lub więcej czasu, są zazwyczaj realizowane poprzez ustanowienie przez przedsiębiorstwo oddziału będącego rezydentem.

Usługi budowlane można podzielić na *usługi budowlane świadczone za granicą* i *usługi budowlane świadczone w kraju sporządzającym sprawozdanie*.

2.5.1 **Usługi budowlane świadczone za granicą**

Usługi budowlane świadczone za granicą obejmują usługi świadczone nierezydentom przez przedsiębiorstwa będące rezydentami w kraju sporządzającym sprawozdanie (przychody/eksport) oraz towary i usługi zakupione w danym kraju przez te przedsiębiorstwa (rozchody/import).

2.5.2 **Usługi budowlane świadczone w kraju sporządzającym sprawozdanie**

Usługi budowlane świadczone w kraju sporządzającym sprawozdanie obejmują usługi dostarczane rezydentom przez przedsiębiorstwa budowlane niebędące rezydentami (rozchody) oraz towary i usługi zakupione w danym kraju przez wspomniane przedsiębiorstwa budowlane niebędące rezydentami (przychody).

2.6 **Usługi ubezpieczeniowe i emerytalne**

Usługi ubezpieczeniowe i emerytalne obejmują: *ubezpieczenia bezpośrednie*, *reasekurację, pomocnicze usługi ubezpieczeniowe*, *usługi emerytalno-rentowe i standaryzowanych gwarancji*. Ubezpieczenia bezpośrednie dzielą się następnie na *ubezpieczenia na życie*, *ubezpieczenia przewożonych towarów* i *pozostałe ubezpieczenia bezpośrednie*. Usługi emerytalno-rentowe i standaryzowanych gwarancji dzielą się następnie na *usługi emerytalno-rentowe* i *usługi standaryzowanych gwarancji.* Usługi te są szacowane lub wyceniane na podstawie opłat włączanych do składek ogółem, a nie na podstawie wartości składek ogółem.

2.6.1 **Ubezpieczenia na życie**

Posiadacze polis ubezpieczeniowych na życie dokonują regularnych płatności na rzecz ubezpieczyciela (może to być także pojedyncza płatność), w zamian ubezpieczyciel gwarantuje wypłacenie posiadaczowi polisy uzgodnionej kwoty minimalnej lub renty, w określonym terminie lub w momencie śmierci posiadacza polisy, jeżeli nastąpi ona wcześniej. Terminowe ubezpieczenie na życie, w przypadku którego świadczenia są udzielane wyłącznie w przypadku śmierci, jest wyłączone z niniejszego punktu i włączone do *pozostałych ubezpieczeń bezpośrednich*.

2.6.2 **Ubezpieczenia przewożonych towarów**

Usługi ubezpieczenia przewożonych towarów dotyczą ubezpieczeń towarów eksportowanych lub importowanych, zgodnie z metodą szacunku towarów na bazie f.o.b. oraz usług transportu towarowego.

2.6.3 **Pozostałe ubezpieczenia bezpośrednie**

Pozostałe ubezpieczenia bezpośrednie obejmują wszystkie inne formy ubezpieczeń wypadkowych. Obejmują terminowe ubezpieczenia na życie, ubezpieczenia wypadkowe i zdrowotne, (jeżeli nie są zawarte w ramach państwowych systemów zabezpieczenia społecznego) ubezpieczenia w transporcie morskim, lotniczym i innym, ubezpieczenia na wypadek pożaru i innych szkód majątkowych, ubezpieczenie od strat pieniężnych, ogólne ubezpieczenie od odpowiedzialności cywilnej, inne ubezpieczenia, takie jak ubezpieczenia turystyczne oraz ubezpieczenia związane z kredytami i pożyczkami oraz kartami kredytowymi.

▼M4

2.6.4 **Reasekuracja**

Reasekuracja stanowi proces przenoszenia części ryzyka ubezpieczeniowego na inny podmiot, często wyspecjalizowany, w zamian za odpowiedni udział w dochodach z tytułu składki. Transakcje reasekuracyjne mogą obejmować pakiety zawierające różne rodzaje ryzyka.

2.6.5 **Pomocnicze usługi ubezpieczeniowe**

Obejmują transakcje ściśle związane z funkcjonowaniem ubezpieczeń i funduszy emerytalno-rentowych. Obejmują prowizje agentów, usługi pośredników i agentów ubezpieczeniowych, usługi konsultacyjne w dziedzinie ubezpieczeń i funduszy emerytalno-rentowych, usługi wyceny i uzgodnień, usługi aktuarialne, usługi zarządzania uratowanym mieniem oraz usługi nadzorowania i monitorowania w zakresie odszkodowania i usługi odzyskiwania należności.

2.6.6 **Usługi emerytalno-rentowe**

Usługi emerytalno-rentowe obejmują usługi świadczone przez fundusze założone w celu zapewnienia dochodu po przejściu na emeryturę oraz świadczeń na wypadek śmierci lub niepełnosprawności, konkretnym grupom pracowników przez rząd lub firmy ubezpieczeniowe działające w imieniu pracowników.

2.6.7 **Usługi standaryzowanych gwarancji**

Usługi standaryzowanych gwarancji to usługi związane z systemami standaryzowanych gwarancji. Są to uzgodnienia, w ramach których jedna strona (gwarant) zobowiązuje się pokryć straty kredytodawcy/pożyczkodawcy w sytuacji, gdy kredytobiorca/pożyczkobiorca nie wywiązuje się z płatności. Przykładem takich gwarancji są gwarancje kredytów eksportowych oraz gwarancje kredytów studenckich.

2.7 **Usługi finansowe**

Usługi finansowe obejmują usługi pośrednictwa i usługi pomocnicze, z wyłączeniem usług ubezpieczeniowych i usług funduszy emerytalno-rentowych, zwykle świadczone przez banki lub inne instytucje finansowe.

2.7.1 **Usługi finansowe, za które pobierane są ustalone opłaty i prowizje oraz inne usługi finansowe**

Za wiele rodzajów usług finansowych są pobierane ustalone opłaty i prowizje, które nie wymagają specjalnego obliczania. Obejmują one opłaty za przyjmowanie depozytów i udzielanie pożyczek lub kredytów, opłaty za jednorazowe gwarancje, opłaty i kary za przedterminową lub spóźnioną spłatę zobowiązań, opłaty za prowadzenie konta, opłaty związane z akredytywami i usługami dotyczącymi kart kredytowych, opłaty i prowizje związane z leasingiem finansowym, faktoringiem, gwarantowaniem emisji i rozliczaniem płatności. Pozycja ta obejmuje również usługi doradztwa finansowego, usługi przechowywania aktywów finansowych lub złota kruszcowego, zarządzanie aktywami finansowymi, usługi monitoringu, usługi dostarczania płynności, usługi przejęcia ryzyka inne niż ubezpieczenia, usługi związane z fuzjami i przejęciami, usługi ratingu kredytowego, usługi giełdowe i usługi powiernicze. Dealerzy instrumentów finansowych mogą, w całości lub częściowo, pobierać opłaty za swoje usługi, stosując różną cenę kupna i sprzedaży („spread”). Do usług finansowych, za które pobierane są ustalone opłaty i prowizje oraz innych usług finansowych, zalicza się marże od transakcji kupna i sprzedaży.

2.7.2 **Usługi pośrednictwa finansowego mierzone pośrednio (FISIM)**

Można przyjąć, że odsetki faktycznie płacone zawierają zarówno element dochodu, jak i element opłaty za usługę. Instytucje udzielające kredytów i pożyczek i przyjmujące depozyty prowadzą działalność, oferując swoim deponentom oprocentowanie niższe niż to, które pobierają od kredytobiorców/pożyczkobiorców. Powstającą w ten sposób marżę odsetkową instytucje finansowe wykorzystują na pokrycie swoich wydatków i wypracowanie nadwyżki operacyjnej. Zgodnie z przyjętą konwencją, takie opłaty pośrednie związane z oprocentowaniem zalicza się do usług pośrednictwa finansowego mierzonych pośrednio jedynie w przypadku kredytów i pożyczek oraz depozytów, i jedynie wtedy, gdy takie kredyty i pożyczki oraz depozyty są udzielane lub przyjmowane przez instytucje finansowe.

▼M4

2.8 **Opłaty za korzystanie z własności intelektualnej, gdzie indziej niezaliczone**

Opłaty za korzystanie z własności intelektualnej, gdzie indziej niesklasyfikowane, obejmują:

a) opłaty za korzystanie z praw własności (takich jak patenty, znaki towarowe, prawa autorskie oraz technologie produkcyjne i wzory przemysłowe, w tym tajemnice handlowe i franszyzy). Prawa te mogą powstawać w wyniku prac badawczo-rozwojowych lub marketingowych; oraz

b) opłaty za licencje na powielanie lub dystrybucję własności intelektualnej zawartej w wytworzonych oryginałach lub wzorach (np. prawa autorskie do książek i rękopisów, oprogramowania komputerowego, utworów kinematograficznych i nagrań dźwiękowych) i prawa pokrewne (np. do występów na żywo oraz rozpowszechniania za pośrednictwem telewizji naziemnej, kablowej i satelitarnej).

2.9 **Usługi telekomunikacyjne, informatyczne i informacyjne**

Usługi informatyczne i telekomunikacyjne są definiowane poprzez charakter usługi, a nie metodę dostarczania.

2.9.1 **Usługi telekomunikacyjne**

Usługi telekomunikacyjne obejmują przesyłanie dźwięku, obrazów lub innych informacji za pośrednictwem telefonu, teleksu, telegramu, łączy i transmisji radiowych i telewizyjnych, satelity, poczty elektronicznej, usług faksowych itp., w tym usługi związane z sieciami komercyjnymi, telekonferencje i usługi pomocnicze. Nie obejmują wartości przekazywanych informacji. Obejmują one również usługi telefonii komórkowej, usługi szkieletowej sieci internetowej oraz usługi dostępu w trybie on-line, łącznie z zapewnianiem dostępu do internetu. Kategoria ta nie obejmuje usług instalacji oprzyrządowania sieci telefonicznej, ponieważ są one uwzględnione w *budownictwie*, ani usług dotyczących baz danych (uwzględnionych w *usługach informacyjnych*).

2.9.2 **Usługi informatyczne**

Obejmują usługi związane ze sprzętem komputerowym i oprogramowaniem oraz usługi przetwarzania danych. Kategoria ta obejmuje również usługi konsultacyjne i wdrożeniowe w odniesieniu do sprzętu komputerowego i oprogramowania, konserwację i naprawę komputerów oraz urządzeń peryferyjnych, usługi odzyskiwania danych w przypadku awarii, zapewnianie doradztwa i pomocy w sprawach związanych z zarządzaniem zasobami komputerowymi, analizę, projektowanie i programowanie gotowych systemów (łącznie z opracowywaniem i projektowaniem stron internetowych), oraz konsultacje techniczne związane z oprogramowaniem, licencje na używanie oprogramowania produkowanego seryjnie, opracowywanie, wytwarzanie, dostawę i dokumentację oprogramowania dostosowanego do indywidualnych potrzeb, łącznie z systemami operacyjnymi wykonanymi na zamówienie dla poszczególnych użytkowników, konserwację systemów i inne usługi wsparcia, takie jak szkolenie oferowane w ramach usług konsultacyjnych, usługi przetwarzania danych, takie jak wprowadzanie danych, tworzenie tabel i przetwarzanie na zasadzie współużytkowania (time-sharing), usługi administrowania serwerem internetowym (np. dostarczanie miejsca na serwerze internetowym do zamieszczania stron internetowych klienta); zarządzanie urządzeniami komputerowymi. Kategoria ta nie obejmuje opłat licencyjnych za powielanie lub dystrybucję oprogramowania, które są uwzględnione w *opłatach za korzystanie z własności intelektualnej, gdzie indziej niezaliczonych*. Leasing komputerów bez operatora jest uwzględniony w *leasingu operacyjnym*.

2.9.3 **Usługi informacyjne**

Kategoria ta obejmuje: *Usługi agencji informacyjnych* i *pozostałe usługi informacyjne*.

2.9.3.1 **Usługi agencji informacyjnych** obejmują dostarczanie wiadomości, fotografii oraz artykułów dla mediów.

▼M4

2.9.3.2 **Pozostałe usługi informacyjne** obejmują usługi dotyczące baz danych (tworzenie baz danych, przechowywanie danych oraz rozpowszechnianie danych i baz danych, łącznie z wykazami i listami adresowymi), zarówno w trybie on-line, jak i za pomocą nośników magnetycznych, optycznych lub drukowanych, portale służące do wyszukiwania stron internetowych (usługi przeglądarek znajdujących adresy internetowe dla klientów, którzy wprowadzają zapytanie z klawiatury). Kategoria ta obejmuje również bezpośrednie, indywidualne prenumeraty gazet i czasopism, otrzymywane zarówno za pośrednictwem poczty, jak i w formie elektronicznej i innych środków przekazu oraz usługi dostarczania treści w trybie on-line oraz usługi bibliotek i archiwów. Hurtowy zakup gazet i czasopism zaliczany jest do podstawowego obrotu towarowego. Pobierane treści niebędące oprogramowaniem (włączonym do *usług informatycznych*) ani materiałami audio lub wideo (włączonymi do *usług audiowizualnych i usług pokrewnych*) są włączone do usług informacyjnych.

2.10 **Pozostałe usługi biznesowe**

Kategoria ta obejmuje: *usługi badawczo-rozwojowe*, *usługi doradcze związane z zarządzaniem*, *usługi techniczne*, *usługi związane z handlem* i *pozostałe usługi biznesowe.*

2.10.1 **Usługi badawczo-rozwojowe**

Usługi badawczo-rozwojowe obejmują usługi związane z badaniami podstawowymi, badaniami stosowanymi i eksperymentalnym rozwojem nowych produktów i procesów. Zasadniczo kategoria ta obejmuje wspomniane usługi w ramach nauk ścisłych, nauk społecznych i nauk humanistycznych, w tym rozwój użytkowych systemów, które tworzą postęp technologiczny. Kategoria ta obejmuje również badania komercyjne dotyczące elektroniki, farmacji i biotechnologii.

Obejmują one: 1) *prace prowadzone systematycznie w celu zwiększenia stanu wiedzy* oraz 2) *pozostałe usługi z zakresu prac badawczo-rozwojowych.*

2.10.1.1 **Prace prowadzone systematycznie w celu zwiększenia stanu wiedzy** obejmują: a) *świadczenie usług z zakresu prac badawczo-rozwojowych dostosowanych lub niedostosowanych do indywidualnych potrzeb* oraz b) *sprzedaż praw własności wynikających z prac badawczo-rozwojowych.*

2.10.1.1.a **Świadczenie usług z zakresu prac badawczo-rozwojowych dostosowanych lub niedostosowanych do indywidualnych potrzeb** obejmuje świadczenie usług z zakresu prac badawczo-rozwojowych, które są dostosowywane do indywidualnych potrzeb, oraz prowadzenie prac badawczo-rozwojowych niedostosowanych do indywidualnych potrzeb, z wyłączeniem sprzedaży praw własności (włączonych do 2.10.1.1.b) i sprzedaży związanej z licencjami na reprodukcję lub wykorzystywanie (uwzględnionych w *opłatach za korzystanie z własności intelektualnej*).

2.10.1.1.b **Sprzedaż praw własności wynikających z prac badawczo-rozwojowych** obejmuje *patenty, prawa autorskie wynikające z prac badawczo-rozwojowych, technologie i wzory przemysłowe (włączając tajemnice handlowe).*

2.10.1.2 ***Pozostałe*** **usługi z zakresu prac badawczo-rozwojowych** obejmują działania związane z rozwijaniem produktów/procesów.

2.10.2 **Usługi specjalistyczne i doradztwo w zakresie zarządzania**

Usługi doradcze związane z zarządzaniem obejmują: *1) usługi prawne, rachunkowe, doradztwa w zakresie zarządzania i public relations*; oraz *2) reklamę, badanie rynku i sondaże opinii publicznej.*

▼M4

2.10.2.1 Usługi prawne, rachunkowe, doradztwo w zakresie zarządzania i public relations obejmuje:

a) *usługi prawne*; b) *usługi rachunkowe, audytowe, księgowe i doradztwo podatkowe*; c) *usługi w zakresie doradztwa gospodarczego i doradztwa w zakresie zarządzania oraz public relations*.

2.10.2.1.a **Usługi prawne** obejmują usługi doradztwa i reprezentowania we wszelkich postępowaniach sądowych i pozasądowych, usługi redagowania projektów dokumentacji prawnej i aktów prawnych, doradztwo w zakresie certyfikacji, usługi powiernictwa i sądownictwa polubownego.

2.10.2.1.b **Usługi rachunkowe, audytowe, księgowe i doradztwo podatkowe** obejmują prowadzenie ewidencji transakcji handlowych dla podmiotów gospodarczych i innych podmiotów; usługi badania dokumentacji księgowej i sprawozdań finansowych; planowanie i doradztwo w zakresie podatków płaconych przez podmioty gospodarcze oraz sporządzanie dokumentacji podatkowej.

2.10.2.1.c **Usługi w zakresie doradztwa biznesowego, zarządzania oraz public relations** obejmują usługi doradztwa, wsparcia i pomocy operacyjnej oferowane podmiotom gospodarczym w zakresie bieżącej działalności i strategii, jak też kompleksowego planowania, struktury i kontroli organizacji. Obejmują opłaty za zarządzanie, audyt zarządzania; usługi konsultingowe w zakresie zarządzania rynkiem, zasobów ludzkich, zarządzania produkcją i zarządzania projektami; a także usługi doradztwa, wsparcia i usługi operacyjne dotyczące poprawy wizerunku podmiotów gospodarczych oraz ich relacji z instytucjami i opinią publiczną.

2.10.2.2 **Reklama, badanie rynku i sondaże opinii publicznej** obejmują projektowanie, tworzenie i sprzedaż reklam przez agencje reklamowe, umieszczanie reklam w mediach, w tym zakup i sprzedaż powierzchni reklamowej, usługi wystawiennicze oferowane przez targi handlowe, promocję produktów za granicą, badanie rynku, telemarketing oraz sondaże opinii publicznej na różne tematy.

2.10.3 **Usługi techniczne, usługi związane z handlem i pozostałe usługi biznesowe**

Kategoria ta obejmuje: 1) *usługi architektoniczne, inżynieryjne, naukowe i pozostałe usługi techniczne*, 2) *utylizację odpadów i usuwanie zanieczyszczeń oraz usługi rolnicze i wydobywcze*, 3) *usługi leasingu operacyjnego*, 4) *usługi związane z handlem* oraz 5) *pozostałe usługi biznesowe, gdzie indziej niezaliczone*.

2.10.3.1 **Usługi architektoniczne, inżynieryjne, naukowe i pozostałe usługi techniczne**

Kategoria ta obejmuje: a) *usługi architektoniczne, b) usługi inżynieryjne, c) usługi naukowe i pozostałe usługi techniczne.*

2.10.3.1.a **Usługi architektoniczne** obejmują transakcje związane z projektowaniem budynków.

2.10.3.1.b **Usługi inżynieryjne** obejmują projektowanie, rozwój i zastosowanie maszyn, materiałów, przyrządów, struktur, procesów i systemów. Usługi tego typu obejmują wykonywanie projektów, planów i badań związanych z projektami inżynieryjnymi. Górnicze usługi inżynieryjne są wyłączone (włączone do *usług związanych z górnictwem oraz wydobywaniem ropy naftowej i gazu).*

2.10.3.1.c **Pozostałe usługi naukowo-techniczne** obejmują prace geodezyjne, kartograficzne, testowanie i certyfikację produktów oraz usługi inspekcji technicznych.

▼M4

2.10.3.2 **Utylizacja odpadów i usuwanie zanieczyszczeń, usługi rolnicze i wydobywcze**

Kategoria ta obejmuje: a) *utylizację odpadów i usuwanie zanieczyszczeń*, b) *usługi związane z rolnictwem, leśnictwem i rybactwem*, c) *usługi związane z górnictwem oraz wydobywaniem ropy naftowej i gazu.*

2.10.3.2.a **Utylizacja odpadów i usuwanie zanieczyszczeń** obejmuje zbieranie i unieszkodliwianie odpadów, rekultywację, usługi sanitarne i inne usługi w zakresie ochrony środowiska. Obejmuje również usługi w zakresie ochrony środowiska, takie jak kompensacja emisji dwutlenku węgla lub pochłanianie dwutlenku węgla, których nie zaklasyfikowano w ramach żadnej bardziej szczegółowej kategorii.

2.10.3.2.b **Usługi związane z rolnictwem, leśnictwem i rybactwem** obejmują usługi rolnicze, które są związane z rolnictwem, takie jak dostarczanie maszyn rolniczych z załogą, zbieranie plonów, przetwórstwo zbóż, zwalczanie szkodników, hodowla zwierząt, opieka nad zwierzętami oraz usługi hodowlane. Obejmują także usługi w zakresie łowiectwa, traperstwa, leśnictwa i wyrębu lasów oraz rybactwa, a także usługi weterynaryjne.

2.10.3.2.c **Usługi związane z górnictwem oraz wydobywaniem ropy naftowej i gazu** obejmują usługi wydobywcze świadczone na polach naftowych i gazowych, łącznie z wierceniem, budową wież wiertniczych, usługami remontowymi i demontażem oraz cementowaniem obudowy szybów naftowych i gazowych. Obejmują również usługi związane z poszukiwaniem i badaniem złóż surowców mineralnych oraz górnicze usługi inżynieryjne i badania geologiczne.

2.10.3.3 **Usługi leasingu operacyjnego**

Leasing operacyjny to działalność polegająca na wynajmowaniu aktywów produkowanych w ramach umów zapewniających leasingobiorcy korzystanie z rzeczowych aktywów trwałych, która nie wiąże się jednak z przeniesieniem na leasingobiorcę ryzyka i korzyści wynikających z własności. Leasing operacyjny można określić mianem wynajmu w przypadku obiektów takich jak budynki lub sprzęt. Usługi leasingu operacyjnego obejmują leasing (wynajem) i czartery, bez załogi, statków, samolotów i sprzętu transportowego. Obejmują także płatności w ramach leasingu operacyjnego związane z innymi typami sprzętu bez operatora, w tym komputery i sprzęt telekomunikacyjny. Płatności licencyjne za prawo do korzystania z wartości niematerialnych i prawnych, takich jak oprogramowanie, własność intelektualna itp. uwzględniono w ramach szczegółowych kategorii (*usługi informatyczne*, o*płaty za korzystanie z własności intelektualnej, gdzie indziej niezaliczone* itp.), a nie kategorii leasingu operacyjnego. Kategoria usług leasingu operacyjnego nie obejmuje dzierżawy linii telekomunikacyjnych lub przepustowości (uwzględnionej w *usługach telekomunikacyjnych*); wynajmu statków i samolotów z załogą (uwzględnionej w *usługach transportowych*) i wynajmu związanego z podróżowaniem (uwzględnionego w *podróżach*).

2.10.3.4 **Usługi związane z handlem**

Usługi związane z handlem obejmują prowizje od transakcji dotyczących towarów i usług należne kupcom, pośrednikom w obrocie towarowym, przedstawicielom handlowymi i agentom. *Usługi związane z handlem* nie obejmują opłat franszyzowych (uwzględnionych w *opłatach za korzystanie z własności intelektualnej, gdzie indziej niezaliczonych*), pośrednictwa w obrocie instrumentami finansowymi (uwzględnionego w *usługach finansowych*), pośrednictwa w zakresie ubezpieczeń (uwzględnionego w *pomocniczych usługach ubezpieczeniowych*) oraz opłat związanych z transportem, takich jak prowizje agencji (uwzględnionych w *transporcie*).

2.10.3.5 **Pozostałe usługi biznesowe gdzie indziej niezaliczone**

Pozostałe usługi biznesowe obejmują usługi związane z dystrybucją wody, pary wodnej, gazu i innych pochodnych ropy naftowej oraz powietrza do układów grzewczo-klimatyzacyjnych, jeżeli możliwe jest ich wyodrębnienie z usług przesyłu; usługi pośrednictwa pracy, usługi ochrony i usługi detektywistyczne, tłumaczenia ustne i pisemne, usługi fotograficzne, utrzymywanie czystości w budynku, usługi w zakresie nieruchomości.

▼M4

2.11 **Usługi kulturalne, rekreacyjne i świadczone dla ludności**

Kategoria ta obejmuje *usługi audiowizualne i usługi pokrewne* oraz *pozostałe usługi kulturalne, rekreacyjne i świadczone dla ludności*.

2.11.1 **Usługi audiowizualne i usługi pokrewne**

Mogą być dalej podzielone na *usługi audiowizualne i usługi związane z usługami artystycznymi*. Kategoria ta obejmuje usługi i towarzyszące im opłaty związane z produkcją filmów (na taśmie filmowej lub kasetach wideo), programów radiowych i telewizyjnych (na żywo lub z taśmy) i nagrań muzycznych. Kategoria ta obejmuje wypożyczanie produktów audiowizualnych i pokrewnych; dostęp do kodowanych kanałów telewizyjnych (np. dostarczanie sygnału telewizyjnego drogą kablową lub satelitarną); masowe produkty audiowizualne, nabywane lub sprzedawane do bezterminowego wykorzystania, które są dostarczane (pobierane) elektronicznie; opłaty otrzymywane przez artystów estradowych (aktorów, muzyków, tancerzy), autorów, kompozytorów itp. Kategoria ta nie obejmuje opłat lub opłat licencyjnych za powielanie lub dystrybucję produktów audiowizualnych, (które są uwzględnione w *opłatach za korzystanie z własności intelektualnej, gdzie indziej niezaliczonych*).

2.11.2 **Pozostałe usługi kulturalne, rekreacyjne i świadczone dla ludności**

Kategoria ta obejmuje: a) *usługi edukacyjne*, b) *usługi zdrowotne*, c) *usługi związane z dziedzictwem kulturowym i usługi rekreacyjne* oraz d) *pozostałe usługi świadczone dla ludności*.

2.11.2.a **Usługi edukacyjne** obejmują usługi dostarczane pomiędzy rezydentami i nierezydentami związane z edukacją, takie jak: kursy korespondencyjne, edukacja za pośrednictwem telewizji lub internetu, lub przy udziale nauczycieli itp., którzy świadczą usługi bezpośrednio w innych krajach.

2.11.2.b **Usługi zdrowotne** obejmują usługi świadczone przez lekarzy, pielęgniarki, personel paramedyczny i inny, a także usługi laboratoryjne i inne, zarówno na odległość, jak i na miejscu. Kategoria ta nie obejmuje wydatków ponoszonych przez podróżnych na edukację i zdrowie (uwzględnionych w *podróżach*).

2.11.2.c **Usługi związane z dziedzictwem kulturowym i usługi rekreacyjne** obejmują usługi związane z muzeami i inną działalnością kulturalną, sportową, hazardową i rekreacyjną, poza usługami z udziałem osób przebywających poza krajem zamieszkania (uwzględnionymi w *podróżach*).

2.11.2.d **Pozostałe usługi świadczone dla ludności** obejmują usługi socjalne, usługi domowe itp.

2.12 **Towary i usługi sektora instytucji rządowych i samorządowych, gdzie indziej niezaliczone**

Jest to kategoria rezydualna obejmująca transakcje rządowe (w tym transakcje organizacji międzynarodowych), których przedmiotem są towary i usługi, które nie mogły zostać sklasyfikowane w innych pozycjach. Kategoria ta obejmuje wszystkie transakcje (których przedmiotem są zarówno towary, jak i usługi) enklaw takich jak ambasady, konsulaty, bazy wojskowe i organizacje międzynarodowe z rezydentami krajów, w których enklawy te są zlokalizowane. Kategoria ta nie obejmuje transakcji enklaw z rezydentami ich rodzimych krajów. Zależnie od jednostki sektora instytucji rządowych i samorządowych kategorię tę można podzielić dalej na towary i usługi świadczone przez *ambasady i konsulaty*, *jednostki i agencje wojskowe* oraz *pozostałe towary i usługi rządowe, gdzie indziej niezaliczone*.

3. **DOCHODY PIERWOTNE**

Dochody pierwotne odpowiadają zwrotowi, jaki jednostki instytucjonalne otrzymują z tytułu ich wkładu w proces produkcji, dostarczania aktywów finansowych lub udostępniania zasobów naturalnych innym jednostkom instytucjonalnym. Kategoria ta obejmuje *wynagrodzenia pracowników*, *dochody z inwestycji* oraz *pozostałe dochody pierwotne*.

▼M4

3.1 **Wynagrodzenia pracowników (D1)**

Wynagrodzenia pracowników rejestruje się, gdy pracodawca (jednostka produkcyjna) i pracownik są rezydentami różnych krajów. Z punktu widzenia kraju, którego rezydentami są jednostki produkcyjne, wynagrodzenia pracowników odpowiadają płacy całkowitej (włączając w to składki pracodawców na rzecz systemów zabezpieczenia społecznego lub prywatnych funduszy ubezpieczeń bądź funduszy emerytalno-rentowych), w formie pieniężnej lub w naturze, wypłacanej przez przedsiębiorstwa będące rezydentami pracownikom będącym nierezydentami w zamian za pracę świadczoną przez tych pracowników w czasie okresu rozliczeniowego. Z punktu widzenia kraju, którego rezydentami są osoby będące pracownikami, wynagrodzenia pracowników odpowiadają płacy całkowitej, w formie pieniężnej lub w naturze, należnej im od przedsiębiorstw będących nierezydentami w zamian za pracę świadczoną w trakcie okresu rozliczeniowego. Ważne jest ustalenie czy istnieje stosunek pracodawca-pracownik; jeżeli stosunek pracodawca-pracownik nie istnieje, płatność stanowi nabycie usług.

3.2 **Dochody z inwestycji**

Dochody z inwestycji stanowią dochody uzyskiwane z tytułu posiadania przez rezydenta zagranicznych aktywów finansowych (przychody) oraz, symetrycznie, dochody uzyskiwane z tytułu posiadania przez nierezydenta krajowych aktywów finansowych (rozchody). Dochody z inwestycji obejmują dochody kapitałowe (*dywidendy*, *wypłaty z zysku*, *reinwestowane zyski*), dochody od instrumentów dłużnych (*odsetki*) oraz dochody z inwestycji przypisane posiadaczom polis ubezpieczeniowych w systemach ubezpieczeniowych, emerytalno-rentowych i standaryzowanych gwarancji.

W bilansie płatniczym dochód z inwestycji klasyfikuje się także według funkcji danej inwestycji jako *inwestycje bezpośrednie*, *inwestycje portfelowe*, *pozostałe inwestycje* lub *aktywa rezerwowe*, i bardziej szczegółowo według rodzaju inwestycji. Definicje inwestycji według funkcji znajdują się w rachunku finansowym.

Zyski i straty z tytułu posiadania kapitału, jeżeli można je wyodrębnić, klasyfikuje się jako zmiany wartości inwestycji spowodowane zmianami cen rynkowych, a nie jako dochody z inwestycji. Przepływy netto powiązane z instrumentami pochodnymi stóp procentowych są wykazywane wyłącznie jako pochodne instrumenty finansowe w rachunku finansowym.

3.2.1 **Odsetki (D41)**

Odsetki są formą dochodu z inwestycji otrzymywanego przez właścicieli określonych rodzajów aktywów finansowych, a mianowicie depozytów (AF2), dłużnych papierów wartościowych (AF3), kredytów i pożyczek (AF4) oraz innych należności (AF8), w zamian za oddanie aktywów finansowych do dyspozycji innej jednostce instytucjonalnej. Do odsetek zalicza się także dochód od zasobów specjalnych praw ciągnienia (SDR) oraz alokacji SDR. Na rachunku dochodów pierwotnych zapisuje się „czyste odsetki", poprzez wyłączenie z odsetek faktycznych składnika FISIM. Dochody z odsetek wykazywane są na bazie memoriałowej.

3.2.2 **Dochód deklarowany w formie dywidendy i wypłaty z zysku przedsiębiorstw oraz instytucji finansowych (D42)**

3.2.2.1 **Dywidendy (D421)**

Dywidendy są częścią zysku wypłacanego właścicielom udziałów kapitałowych (AF5) w zamian za oddanie kapitałów do dyspozycji przedsiębiorstw i instytucji finansowych. Dywidendy zapisuje się w dniu ustalenia prawa do dywidendy.

3.2.2.2 **Wypłaty z zysku (D422)**

Wypłaty z zysku jednostek nieposiadających osobowości prawnej działających tak, jakby miały osobowość prawną, tj. oddziałów, umownych jednostek będących rezydentami na potrzeby gruntów i innych zasobów naturalnych stanowiących własność nierezydentów, spółek joint venture, trustów itd. to kwoty, jakie właściciele takich podmiotów wypłacają na własny użytek z zysków wypracowanych przez należące do nich podmioty. Wypłaty z zysku rejestruje się w momencie, kiedy faktycznie powstają.

▼M4

3.2.3 **Reinwestowane zyski z zagranicznych inwestycji bezpośrednich (D43)**

Reinwestowane zyski odpowiadają części zysków, przypadającej inwestorom bezpośrednim, a wynikającej z posiadanego przez nich kapitału, których zagraniczne jednostki zależne, spółki stowarzyszone i oddziały nie rozdzielają w formie dywidend. Definiuje się je jako przynależną inwestorowi bezpośredniemu część łącznych skonsolidowanych zysków, wypracowanych przez podmiot bezpośredniego inwestowania w okresie sprawozdawczym (po uwzględnieniu podatków, odsetek i amortyzacji), pomniejszonych o dywidendy przypadające do zapłaty w okresie sprawozdawczym, w tym również dywidendy odnoszące się do zysków wypracowanych w poprzednich okresach.

Reinwestowane zyski rejestruje się w okresie, w którym zatrzymane zyski narosły.

3.2.4 **Dochód z tytułów uczestnictwa funduszy inwestycyjnych (D443)**

Dochód z inwestycji przypisany posiadaczom tytułów uczestnictwa funduszy zbiorowego inwestowania, w tym funduszy zamkniętych i otwartych, składa się z dwóch odrębnych pozycji: *dywidend (D4431)* oraz *reinwestowanych zysków (D4432)*.

Zyski z funduszy inwestycyjnych można uważać za przekazywane ich udziałowcom (czy też posiadaczom tytułów uczestnictwa) jako że są one rodzajem dochodu z inwestycji z tytułu posiadanego kapitału. Fundusze inwestycyjne wypracowują dochody, inwestując środki otrzymane od udziałowców. Dochody udziałowców z funduszy inwestycyjnych definiuje się jako dochód z inwestycji uzyskany z portfela inwestycyjnego funduszu po potrąceniu kosztów operacyjnych. Zysk netto funduszu inwestycyjnego po potrąceniu kosztów operacyjnych należy do udziałowców. Jeżeli udziałowcom wypłaca się w formie dywidendy jedynie część zysku netto, wówczas zatrzymaną część zysku należy traktować tak, jakby została wypłacona udziałowcom a następnie reinwestowana.

3.2.5 **Dochody z inwestycji przypisane posiadaczom polis ubezpieczeniowych, programów emerytalnych oraz standaryzowanych gwarancji**

Aby zdefiniować tę pozycję, analizuje się odrębnie jej części składowe, które nie są bezpośrednio prezentowane w bilansie płatniczym.

3.2.5.1 **Dochody z inwestycji przypisane posiadaczom polis ubezpieczeniowych (D441)** odpowiadają dochodom pierwotnym ogółem otrzymywanym z inwestowania rezerw techniczno-ubezpieczeniowych. Są to rezerwy z tytułu, których instytucja ubezpieczeniowa zapisuje odpowiadające im zobowiązanie wobec posiadaczy polis ubezpieczeniowych.

3.2.5.2 **Dochody z inwestycji do zapłacenia z tytułu praw do świadczeń emerytalno-rentowych (D442)**

Prawa do świadczeń emerytalno-rentowych wynikają z uczestnictwa w programach o ustalonych składkach lub programach o z góry ustalonych świadczeniach.

3.3 **Pozostałe dochody pierwotne**

Pozostałe dochody pierwotne klasyfikuje się według sektora instytucjonalnego kraju sprawozdającego (*sektor instytucji rządowych i samorządowych* lub *pozostałe sektory*); zawierają one następujące składniki: podatki związane z produkcją i importem, dotacje i czynsze.

3.3.1 **Podatki związane z produkcją i importem (D2)**

Kategoria ta zawiera następujące składniki:

3.3.1.1 **Podatki od produktów (D21)** są płatne od towarów lub usług wyprodukowanych lub będących przedmiotem obrotu transgranicznego. Przykładowe podatki od produktów to podatek od wartości dodanej, cła przywozowe, podatek akcyzowy i podatki konsumpcyjne.

▼M4

3.3.1.2 **Pozostałe podatki związane z produkcją (D29)** obejmują wszystkie podatki obciążające przedsiębiorstwa w wyniku podejmowania produkcji. Zalicza się do nich opłaty za zezwolenia na prowadzenie działalności gospodarczej lub zawodowej.

3.3.2 **Dotacje (D3)**

Kategoria ta zawiera następujące składniki:

3.3.2.1 **Dotacje do produktów (D31)** są płatne od jednostki wyprodukowanego towaru lub usługi.

3.3.2.2 **Pozostałe dotacje związane z produkcją (D39)** obejmują dotacje z wyłączeniem dotacji do produktów otrzymywanych w wyniku podejmowania produkcji przez jednostki produkcyjne będące rezydentami.

3.3.3 **Czynsze (D45)**

Czynsze obejmują dochód otrzymywany w zamian za udostępnienie zasobów naturalnych jednostkom instytucjonalnym będącym nierezydentami. Przykładowe czynsze to kwoty płatne za korzystanie z kopalnych złóż mineralnych i innych zasobów umiejscowionych pod powierzchnią ziemi, a także za rybołówstwo, leśnictwo i prawo wypasu. Regularne płatności dokonywane przez korzystających ze złóż naturalnych, takich jak zasoby umiejscowione pod powierzchnią ziemi, są często określane mianem opłat za prawną eksploatację (royalties), ale klasyfikowane są jako czynsze.

4. **DOCHODY WTÓRNE**

Rachunek dochodów wtórnych prezentuje transfery bieżące pomiędzy rezydentami a nierezydentami. Transfer jest zapisem ujmującym dostarczenie towarów, usług, aktywów finansowych lub innych nieprodukowanych aktywów przez jednostkę instytucjonalną innej jednostce instytucjonalnej, któremu nie odpowiada wzajemne świadczenie mające wartość ekonomiczną. Transfery bieżące obejmują wszystkie transfery, które nie są transferami kapitałowymi.

Transfery bieżące są klasyfikowane w podziale na sektory instytucjonalne dokonujące transferu lub otrzymujące transfer w kraju sporządzającym sprawozdanie (*sektor instytucji rządowych i samorządowych* lub *pozostałe sektory*).

Transfery bieżące sektora instytucji rządowych i samorządowych *obejmują podatki bieżące od dochodów, majątku itp.*, *składki na ubezpieczenia społeczne*, *świadczenia społeczne*, *bieżącą współpracę międzynarodową*, *różne transfery bieżące* oraz *zasoby własne Unii z tytułu VAT i DNB*.

Transfery bieżące pozostałych sektorów obejmują *podatki bieżące od dochodów, majątku, itp.*, *składki na ubezpieczenia społeczne*, *świadczenia społeczne*, *różne transfery bieżące*, *składki na udziale własnym z tytułu pozostałych ubezpieczeń osobowych i majątkowych*, *odszkodowania i świadczenia z tytułu pozostałych ubezpieczeń osobowych i majątkowych* oraz *korekty z tytułu zmian w uprawnieniach emerytalno-rentowych*. *Różne transfery bieżące (D75)* obejmują *transfery prywatne pomiędzy gospodarstwami domowymi rezydentów i nierezydentów* (w tym: *przekazy zarobków).*

4.1 **Podatki bieżące od dochodów, majątku itp. (D5)**

Podatki bieżące od dochodów, majątku itp. w rachunkach międzynarodowych składają się głównie z podatków nakładanych na dochody uzyskiwane przez nierezydentów z tytułu świadczenia pracy lub dostarczania aktywów finansowych. Kategoria ta obejmuje również podatki od zysków kapitałowych z aktywów nierezydentów. Podatki od dochodów i zysków kapitałowych z aktywów finansowych są generalnie należne od *pozostałych sektorów* (osób prywatnych, przedsiębiorstw i instytucji finansowych oraz instytucji niekomercyjnych) i otrzymywane przez *sektor instytucji rządowych i samorządowych*.

4.2 **Składki na ubezpieczenia społeczne (D61)**

Składki na ubezpieczenia społeczne są faktycznymi lub przypisanymi składkami gospodarstw domowych związane z systemami ubezpieczeń społecznych z przeznaczeniem na wypłaty świadczeń społecznych.

▼M4

4.3 **Świadczenia społeczne (D62+D63)**

Świadczenia społeczne obejmują świadczenia płatne w ramach systemów zabezpieczenia społecznego i systemów emerytalno-rentowych. Świadczenia społeczne obejmują emerytury i renty oraz świadczenia inne niż emerytalno-rentowe z tytułu zdarzeń takich jak choroba, bezrobocie, usługi mieszkaniowe i edukacyjne, i mogą być świadczeniami pieniężnymi lub w naturze.

4.4 **Składki netto z tytułu ubezpieczeń osobowych i majątkowych (D71)**

Składki netto z tytułu ubezpieczeń osobowych i majątkowych obejmują składki brutto przypisane posiadaczom polis ubezpieczeniowych w celu uzyskania ochrony ubezpieczeniowej w okresie rozliczeniowym (składki przypisane), powiększone o dochody z inwestycji przypisane posiadaczom polis ubezpieczeniowych, po odjęciu opłat za usługi świadczone przez instytucje ubezpieczeniowe. Opłaty za świadczone usługi stanowią nabycie usług przez posiadaczy polis ubezpieczeniowych i są zapisywane jako usługi ubezpieczeniowe. Kategoria ta obejmuje także składki netto związane z systemami standaryzowanych gwarancji.

4.5 **Odszkodowania z tytułu pozostałych ubezpieczeń osobowych i majątkowych (D72)**

Odszkodowania z tytułu pozostałych ubezpieczeń osobowych i majątkowych są kwotami płatnymi w rozliczeniu roszczeń, które stają się wymagalne w czasie bieżącego okresu rozliczeniowego. Odszkodowania stają się wymagalne w momencie wystąpienia zdarzenia, które stanowi podstawę uzasadnionego roszczenia. Kategoria ta obejmuje też odszkodowania z tytułu standaryzowanych gwarancji.

4.6 **Bieżąca współpraca międzynarodowa (D74)**

Bieżąca współpraca międzynarodowa obejmuje transfery bieżące, pieniężne lub w naturze, pomiędzy rządami różnych krajów lub pomiędzy rządami a organizacjami międzynarodowymi. Część bieżącej współpracy międzynarodowej dotyczy stosunków z instytucjami Unii.

4.7 **Pozostałe transfery bieżące (D75)**

Pozostałe transfery bieżące, pieniężne lub w naturze, obejmują: *transfery bieżące na rzecz instytucji niekomercyjnych działających na rzecz gospodarstw domowych (D751), transfery bieżące pomiędzy gospodarstwami domowymi (D752), inne różne transfery bieżące (D759*), w tym grzywny i kary, część płatności za kupony loteryjne i gry hazardowe, płatności z tytułu rekompensat i inne.

4.7.1 **Transfery prywatne pomiędzy gospodarstwami domowymi rezydentów i nierezydentów**

Transfery prywatne pomiędzy gospodarstwami domowymi rezydentów i nierezydentów obejmują wszystkie transfery bieżące, pieniężne i w naturze, dokonywane lub otrzymywane przez gospodarstwa domowe rezydentów, na rzecz lub od gospodarstw domowych nierezydentów. Transfery prywatne obejmują pozycję „w tym”: *przekazy zarobków*.

4.7.1.1 **Przekazy zarobków**

Przekazy zarobków pracowników obejmują transfery prywatne dokonywane przez migrantów będących rezydentami nowych gospodarek i tam zatrudnionych, na rzecz gospodarstw domowych nierezydentów. Osoby, które pracują i pozostają w nowych gospodarkach przez okres krótszy niż jeden rok są uważane za nierezydentów, a ich wynagrodzenie rejestruje się w pozycji „wynagrodzenia pracowników”.

4.8 **Zasoby własne Unii z tytułu VAT i DNB (D76)**

Oparte na podatku VAT i DNB trzecie i czwarte źródło zasobów własnych Unii obejmuje transfery bieżące sektora instytucji rządowych i samorządowych każdego z państw członkowskich na rzecz instytucji Unii.

▼M4

4.9 **Korekta z tytułu zmian w uprawnieniach emerytalno-rentowych (D8)**

Korekta z tytułu zmian w uprawnieniach emerytalno-rentowych jest niezbędna w celu uzgodnienia ujęcia emerytur i rent jako transferów bieżących z ujęciem uprawnień emerytalno-rentowych jako aktywów finansowych. Po dokonaniu tej korekty saldo rachunku bieżącego jest takie samo, jakie byłoby, gdyby składki na ubezpieczenia społeczne i otrzymywane emerytury i renty nie były rejestrowane jako transfery bieżące.

B. RACHUNEK KAPITAŁOWY

Rachunek kapitałowy obejmuje *nabycie/rozdysponowanie nieprodukowanych i niefinansowych aktywów* oraz *transfery kapitałowe*.

5.1 **Nabycie i rozdysponowanie brutto nieprodukowanych i niefinansowych aktywów**

Niefinansowe aktywa nieprodukowane obejmują: a) zasoby naturalne, b) kontrakty, dzierżawy i licencje, oraz c) aktywa marketingowe (oznaczenia handlowe, znaki towarowe) oraz wartość marki. Nabycie i rozdysponowanie nieprodukowanych i niefinansowych aktywów rejestruje się odrębnie w ujęciu brutto, nie netto. W tej pozycji rachunku kapitałowego należy rejestrować wyłącznie nabycie/rozdysponowanie takich aktywów, a nie korzystanie z nich.

5.2 **Transfery kapitałowe (D9)**

Transfery kapitałowe obejmują (i) przeniesienie prawa własności środków trwałych, (ii) transfery środków powiązanych z nabyciem lub rozdysponowaniem środków trwałych albo zależnych od nabycia lub rozdysponowania środków trwałych oraz (iii) umorzenie zobowiązań przez wierzyciela bez żądania w zamian zapłaty. Transfery kapitałowe mogą być transferami pieniężnymi lub w naturze (np. umorzenie długu). W praktyce rozróżnienie pomiędzy transferami bieżącymi i kapitałowymi zależy od sposobu wykorzystania transferu przez kraj będący odbiorcą. Transfery kapitałowe są klasyfikowane według sektorów instytucjonalnych kraju sporządzającego sprawozdanie dokonujących transferu lub otrzymujących transfer (*sektor instytucji rządowych i samorządowych* lub *pozostałe sektory*).

Transfery kapitałowe obejmują: *podatki od kapitału, granty inwestycyjne* i *pozostałe transfery kapitałowe.*

5.2.1 **Podatki od kapitału (D91)**

Podatki od kapitału obejmują podatki pobierane rzadko i w nieregularnych odstępach czasu od wartości aktywów lub wartości netto majątku posiadanego przez jednostki instytucjonalne lub od wartości aktywów transferowanych pomiędzy jednostkami instytucjonalnymi. Do podatków tych należą podatki od spadków i darowizn pomiędzy osobami prywatnymi, pobierane od kapitału beneficjentów.

5.2.2 **Granty inwestycyjne (D92)**

Granty inwestycyjne obejmują transfery kapitałowe, pieniężne lub w naturze, na sfinansowanie całości lub części kosztów nabycia środków trwałych. Odbiorcy są zobowiązani do wykorzystania grantów inwestycyjnych otrzymanych w formie pieniężnej do finansowania nakładów brutto na środki trwałe; granty te są często związane z konkretnymi projektami inwestycyjnymi, takimi jak duże inwestycje budowlane.

5.2.3 **Pozostałe transfery kapitałowe (D99)**

Pozostałe transfery kapitałowe obejmują główne płatności jednorazowe stanowiące rekompensatę z tytułu poważnych szkód lub uszkodzeń ciała nieobjętych polisami ubezpieczeniowymi, duże darowizny, spadki i datki, w tym na rzecz instytucji niekomercyjnych. Kategoria ta obejmuje także *umorzenie długu*.

▼M4

5.2.3.1 **Umorzenie długu**

Umorzenie długu jest dobrowolnym anulowaniem całości lub części zadłużenia w ramach porozumienia umownego pomiędzy wierzycielem a dłużnikiem.

C. RACHUNEK FINANSOWY I MIĘDZYNARODOWA POZYCJA INWESTYCYJNA

Generalnie w *rachunku finansowym* zapisuje się transakcje dotyczące aktywów i zobowiązań finansowych, zawarte pomiędzy rezydentami a nierezydentami. W rachunku finansowym transakcje rejestruje się w ujęciu netto: nabycie aktywów finansowych netto równa się nabyciu aktywów pomniejszonemu o zbycie aktywów.

Międzynarodowa pozycja inwestycyjna (MPI) prezentuje, na koniec każdego kwartału, wartość aktywów finansowych rezydentów danego kraju stanowiących należności od nierezydentów oraz zobowiązania rezydentów danego kraju wobec nierezydentów, plus wartość złota kruszcowego, zaliczanego do aktywów rezerwowych. Różnica pomiędzy aktywami i zobowiązaniami stanowi MPI netto i odzwierciedla albo należności netto, albo zobowiązania netto wobec zagranicy.

Wartość MPI na koniec okresu wynika z pozycji na koniec poprzedniego okresu, transakcji w bieżącym okresie oraz pozostałych zmian będących konsekwencją czynników innych niż transakcje pomiędzy rezydentami a nierezydentami, które mogą być związane z **pozostałymi zmianami ilościowymi** i **zmianami wyceny** (spowodowanymi **zmianami kursów walutowych lub cen**).

Zgodnie z podziałem funkcjonalnym transgraniczne transakcje i pozycje finansowe klasyfikuje się jako *inwestycje bezpośrednie*, *inwestycje portfelowe*, *pochodne instrumenty finansowe (niewchodzące w skład aktywów rezerwowych) oraz opcje na akcje dla pracowników*, *pozostałe inwestycje* i *aktywa rezerwowe*. Transgraniczne transakcje i pozycje finansowe wykazywane są następnie w podziałach według rodzaju instrumentu i sektora instytucjonalnego, zgodnie z tablicą 7.

Podstawą wyceny transakcji i pozycji są ceny rynkowe. Pozycje w instrumentach niezbywalnych, tj. kredyty i pożyczki, depozyty i pozostałe kwoty do otrzymania/zapłacenia, wycenia się według wartości nominalnej. Jednak transakcje dotyczące tych instrumentów wycenia się według cen rynkowych. W celu uwzględnienia różnicy pomiędzy wyceną transakcji po cenach rynkowych i wyceną pozycji według wartości nominalnej, sprzedający rejestruje *zmiany wyceny w wyniku innych zmian cen* w okresie, w którym ma miejsce sprzedaż, równe różnicy pomiędzy wartością nominalną a wartością transakcji, podczas gdy kupujący rejestruje odwrotną kwotę jako *zmiany wyceny w wyniku innych zmian cen*.

Rachunek finansowy bilansu płatniczego i międzynarodowej pozycji inwestycyjnej zawiera zapisy kompensujące narosłe dochody z tytułu instrumentów sklasyfikowanych w odpowiednich kategoriach funkcjonalnych.

6.1 **Inwestycje bezpośrednie**

Inwestycje bezpośrednie są związane z sytuacją, w której rezydent danego kraju (inwestor bezpośredni) kontroluje przedsiębiorstwo lub ma znaczący wpływ na zarządzanie przedsiębiorstwem, które jest rezydentem innego kraju (podmiot bezpośredniego inwestowania). Zgodnie ze standardami międzynarodowymi dowodem istnienia takiej relacji jest bezpośrednie lub pośrednie posiadanie co najmniej 10 % całkowitej liczby głosów w podmiocie będącym rezydentem danego kraju przez inwestora będącego rezydentem innego kraju. Zgodnie z tym kryterium relacja inwestycji bezpośrednich może istnieć pomiędzy wieloma wzajemnie powiązanymi podmiotami, niezależnie od tego, czy powiązanie to dotyczy jednej czy kilku sieci. Relacja ta może rozciągać się na jednostki zależne, pośrednio zależne i stowarzyszone podmiotu bezpośredniego inwestowania. Po ustaleniu istnienia relacji inwestycji bezpośrednich wszystkie późniejsze przepływy finansowe/zasoby pomiędzy powiązanymi podmiotami wykazuje się jako transakcje/pozycje inwestycji bezpośrednich.

▼M4

Akcje i inne formy udziałów kapitałowych obejmują akcje i inne formy udziałów kapitałowych w oddziałach, jak również jednostkach zależnych i stowarzyszonych. *Reinwestowane zyski* obejmują zapis kompensujący dla udziałów inwestora bezpośredniego w dochodach niedeklarowanych w formie dywidendy przez jednostki zależne lub powiązane, oraz dochody oddziałów nieprzekazane inwestorowi bezpośredniemu i rejestrowane w pozycji *dochody z inwestycji* (zob. 3.2.3).

Akcje i inne formy udziałów kapitałowych i *zadłużenie w ramach inwestycji bezpośrednich* podlegają dalszemu podziałowi według typu relacji pomiędzy podmiotami oraz według kierunku inwestycji. Można wyróżnić trzy typy relacji inwestycji bezpośrednich:

a) **inwestycja inwestora bezpośredniego w podmioty bezpośredniego inwestowania**. Kategoria ta obejmuje przepływy (i stany) inwestycji od inwestora bezpośredniego do podmiotów bezpośredniego inwestowania (bez względu na to, czy jest on kontrolowany lub jest na niego wywierany wpływ bezpośrednio czy pośrednio);

b) **inwestycja odwrotna.** Ten rodzaj relacji obejmuje przepływy (i stany) inwestycji od podmiotów bezpośredniego inwestowania do inwestora bezpośredniego;

c) **Pomiędzy innymi podmiotami w grupie.** Ten rodzaj relacji obejmuje przepływy (i stany) pomiędzy podmiotami, z których żadne nie podlega kontroli ani wpływowi drugiego, ale które wspólnie podlegają kontroli lub wpływowi tego samego inwestora bezpośredniego.

6.2 **Inwestycje portfelowe**

Inwestycje portfelowe obejmują transakcje i pozycje, których przedmiotem są dłużne lub udziałowe papiery wartościowe niezaliczone do inwestycji bezpośrednich lub aktywów rezerwowych Inwestycje portfelowe obejmują *udziałowe papiery wartościowe*, *tytuły uczestnictwa funduszy inwestycyjnych* oraz *dłużne papiery wartościowe*, z wyjątkiem tych, które zostały zaliczone jako inwestycje bezpośrednie lub aktywa rezerwowe. Inwestycje portfelowe nie obejmują takich transakcji jak sprzedaż z przyrzeczeniem odkupu (tzw. repo) czy pożyczka papierów wartościowych.

6.2.1 **Udziałowe papiery wartościowe (F51/AF51)**

Udziałowe papiery wartościowe obejmują wszystkie instrumenty stwierdzające udział w masie upadłościowej przedsiębiorstw i instytucji finansowych, pozostającej po zaspokojeniu roszczeń wszystkich wierzycieli. W przeciwieństwie do dłużnych papierów wartościowych udziałowe papiery wartościowe nie przyznają jego posiadaczowi prawa do ustalonej z góry kwoty czy kwoty ustalanej według określonego wzoru. Udziałowe papiery wartościowe obejmują *papiery wartościowe notowane* i *nienotowane*.

Papiery wartościowe notowane (F511/AF511) to udziałowe papiery wartościowe notowane na uznanej giełdzie papierów wartościowych lub innego rodzaju rynku wtórnym. **Papiery wartościowe nienotowane (F512/AF512)** to udziałowe papiery wartościowe, które nie są notowane na żadnej giełdzie papierów wartościowych.

6.2.2 **Tytuły uczestnictwa funduszy inwestycyjnych (F52/AF52)**

Tytuły uczestnictwa funduszy inwestycyjnych są emitowane przez fundusze inwestycyjne. W przypadku funduszy powierniczych określa się je mianem „jednostek”. Fundusze inwestycyjne są przedsiębiorstwami zbiorowego inwestowania, za których pośrednictwem inwestorzy grupują środki w celu inwestowania w aktywa finansowe lub niefinansowe. Tytuły uczestnictwa funduszy inwestycyjnych odgrywają specjalną rolę w pośrednictwie finansowym jako rodzaj zbiorowej inwestycji w inne aktywa, dlatego są one ujmowane odrębnie od pozostałych udziałów kapitałowych. Ponadto odmienny jest sposób ujmowania generowanych przez nie dochodów, ponieważ konieczne jest oszacowanie *reinwestowanych zysków*.

▼M4

6.2.3 **Dłużne papiery wartościowe (F3/AF3)**

Dłużne papiery wartościowe są zbywalnymi instrumentami stwierdzającymi zobowiązanie. Zalicza się do nich weksle, obligacje, zbywalne certyfikaty depozytowe, papiery komercyjne, skrypty dłużne, papiery wartościowe zabezpieczone aktywami, instrumenty rynku pieniężnego oraz inne podobne instrumenty znajdujące się w obrocie na rynkach finansowych. Transakcje i pozycje w dłużnych papierach wartościowych dzieli się według pierwotnego terminu zapadalności na *krótkoterminowe* i *długoterminowe*.

6.2.3.1 **Krótkoterminowe dłużne papiery wartościowe (F31/AF31)**

Krótkoterminowe dłużne papiery wartościowe są płatne na żądanie lub emitowane z terminem pierwotnym do jednego roku włącznie. Krótkoterminowe dłużne papiery wartościowe dają posiadaczowi bezwarunkowe prawo do otrzymania wskazanej w nich, określonej kwoty w określonym terminie. Instrumenty te są zwykle przedmiotem obrotu, z dyskontem, na zorganizowanych rynkach; dyskonto zależy od oprocentowania oraz terminu pozostającego do zapadalności.

6.2.3.2 **Długoterminowe dłużne papiery wartościowe (F32/AF32)**

Długoterminowe dłużne papiery wartościowe są to papiery emitowane z pierwotnym terminem zapadalności powyżej jednego roku albo bez określonego terminu zapadalności (z wyjątkiem papierów płatnych na żądanie, które są zaliczane do krótkoterminowych dłużnych papierów wartościowych). Długoterminowe dłużne papiery wartościowe dają posiadaczowi a) bezwarunkowe prawo do ustalonego dochodu pieniężnego lub ustalonego w umowie zmiennego dochodu pieniężnego (gdzie płatności odsetek są niezależne od przychodów dłużnika), oraz b) bezwarunkowe prawo do ustalonej kwoty tytułem spłaty kapitału w określonym terminie lub terminach.

Zapisanie transakcji w bilansie płatniczym następuje w momencie zarejestrowania przez wierzyciela lub dłużnika należności lub zobowiązań w ich księgach. Transakcje zapisuje się według rzeczywistej otrzymanej lub zapłaconej ceny, pomniejszonej o prowizje i wydatki. Dlatego w przypadku papierów wartościowych z kuponami odsetkowymi uwzględnia się odsetki narosłe od ostatniej płatności odsetkowej, a w przypadku papierów wartościowych emitowanych z dyskontem – odsetki zakumulowane od czasu emisji. Uwzględnienie narosłych odsetek jest wymagane zarówno w przypadku rachunku finansowego bilansu płatniczego, jak i międzynarodowej pozycji inwestycyjnej; zapisom tym powinny odpowiadać zapisy kompensujące w odpowiednich rachunkach dochodów.

6.3 **Instrumenty pochodne (niewchodzące w skład aktywów rezerwowych) oraz opcje na akcje dla pracowników (F7/AF7)**

Instrument pochodny jest to instrument finansowy powiązany z innym określonym instrumentem finansowym, wskaźnikiem lub towarem, pozwalający na samoistne obracanie określonym ryzykiem finansowym (takim jak ryzyko stopy procentowej, ryzyko walutowe, ryzyko zmian cen papierów udziałowych i towarów, ryzyko kredytowe itp.) na rynkach finansowych. Kategoria ta wykazywana jest odrębnie od innych kategorii, ponieważ wiąże się ona z przeniesieniem ryzyka, a nie dostarczeniem środków finansowych lub innych zasobów. W przeciwieństwie do innych kategorii funkcjonalnych, instrumenty pochodne nie generują dochodów pierwotnych. Przepływy netto powiązane z instrumentami pochodnymi stóp procentowych są zapisywane jako pochodne instrumenty finansowe, a nie jako dochody z inwestycji. Transakcje i pozycje w instrumentach pochodnych ujmuje się odrębnie od wartości pozycji bazowych, z którymi są one powiązane. W przypadku opcji rejestruje się całą premię (tj. cenę zakupu/sprzedaży opcji i opłatę manipulacyjną). Zwrotne depozyty zabezpieczające (ang. „initial margins") obejmują gotówkę lub inne zabezpieczenie złożone w celu ochrony partnera transakcji przed ryzykiem niewykonania zobowiązań. Są one klasyfikowane jako depozyty w kategorii *pozostałe inwestycje*, (jeżeli zobowiązania dłużnika są zaliczane do szerokiego pieniądza) lub w pozycji *pozostałe kwoty do otrzymania/zapłacenia*. Bezzwrotne depozyty zabezpieczające (ang. „variation margins") pomniejszają zobowiązanie finansowe powstałe w związku z instrumentem pochodnym; dlatego są one klasyfikowane jako transakcje finansowymi instrumentami pochodnymi.

▼M4

Opcje na akcje dla pracowników to opcje na zakup udziałów kapitałowych danej spółki, oferowane jej pracownikom jako forma wynagrodzenia. Opcje na akcje przyznawane pracownikom, które mogą być przedmiotem obrotu na rynkach finansowych bez ograniczeń, klasyfikuje się jako finansowe instrumenty pochodne.

6.4 **Pozostałe inwestycje**

Pozostałe inwestycje to kategoria rezydualna, która obejmuje pozycje i transakcje nieuwzględnione w inwestycjach bezpośrednich, inwestycjach portfelowych, finansowych instrumentach pochodnych i pracowniczych opcjach na akcje oraz aktywach rezerwowych. W zakresie, w jakim poniższe kategorie aktywów i zobowiązań finansowych nie zostały włączone do inwestycji bezpośrednich lub aktywów rezerwowych, pozostałe inwestycje obejmują: a) *pozostałe akcje i inne formy udziałów kapitałowych*, b) *gotówkę i depozyty*, c) *kredyty i pożyczki* (w tym wykorzystanie kredytów i pożyczek z MFW), d) *ubezpieczenia, emerytury i wystandaryzowane gwarancje* e) *kredyty handlowe i zaliczki*, f) *pozostałe kwoty do otrzymania/zapłacenia*, oraz g) *alokacje SDR* (zasoby SDR należą do aktywów rezerwowych).

W przypadku kredytów i pożyczek, depozytów oraz pozostałych kwot do otrzymania/zapłacenia, sprzedawanych z dyskontem, wartości transakcji zapisywane w rachunku finansowym mogą różnić się od wartości nominalnych zapisywanych w MPI. Różnice te rejestruje się jako *aktualizacje wyceny w wyniku innych zmian cen*.

6.4.1 **Pozostałe akcje i inne formy udziałów kapitałowych (F519/AF519)**

Pozostałe akcje i inne formy udziałów kapitałowych obejmują udziały w formie innej niż papiery wartościowe, więc nie są one zaliczane do inwestycji portfelowych. Udział w kapitale niektórych organizacji międzynarodowych nie przyjmuje formy papierów wartościowych i w związku z tym jest klasyfikowany jako *pozostałe akcje i inne formy udziałów kapitałowych*.

6.4.2 **Gotówka i depozyty (F2/AF2)**

Gotówka i depozyty obejmują pieniądz w obiegu i depozyty. Depozyty są standaryzowanymi niezbywalnymi umowami oferowanymi zazwyczaj przez instytucje przyjmujące depozyty, pozwalającymi na złożenie a następnie wycofanie zmiennej kwoty pieniężnej przez wierzyciela. Depozyty obejmują zwykle gwarancję dłużnika do zwrotu kapitału inwestorowi.

Rozróżnienie pomiędzy *kredytami* i *pożyczkami* a *gotówką i depozytami* zależy od charakterystyki kredytobiorcy/pożyczkobiorcy. Oznacza to, że po stronie aktywów środki pożyczone przez będący rezydentem sektor posiadający pieniądz bankom będącym nierezydentami należy wykazać jako *depozyty*, natomiast środki pożyczone przez będący rezydentem sektor posiadający pieniądz instytucjom niebankowym (tj. jednostkom instytucjonalnym innym niż banki) będącym nierezydentami należy wykazać jako *kredyty i pożyczki*. Po stronie zobowiązań środki przyjmowane przez instytucje niebankowe będące rezydentami, tj. niemonetarne instytucje finansowe, są zawsze wykazywane jako *kredyty i pożyczki*. Rozróżnienie to oznacza również, że wszystkie transakcje pomiędzy monetarnymi instytucjami finansowymi będącymi rezydentami a bankami będącymi nierezydentami klasyfikowane są jako *depozyty*.

6.4.3 **Kredyty i pożyczki (F4/AF4)**

Kredyty i pożyczki są instrumentami finansowymi, które: a) powstają, gdy wierzyciel pożycza środki bezpośrednio dłużnikowi, oraz b) są poświadczone dokumentami, które są niezbywalne. Kategoria ta obejmuje wszystkie kredyty i pożyczki, w tym kredyty hipoteczne, leasing finansowy oraz operacje typu „repo”. Wszystkie operacje z przyrzeczeniem odkupu, tj. transakcje „repo”, operacje typu „sell/buy-back” oraz pożyczki papierów wartościowych (z zabezpieczeniem w formie gotówki), traktuje się jako zabezpieczone kredyty i pożyczki, a nie jako transakcje bezwarunkowej sprzedaży/kupna papierów wartościowych, i ujmuje w pozycji *pozostałe inwestycje* w sektorze rezydenta przeprowadzającego operację. Takie podejście, które jest ponadto zgodne z praktyką księgową banków i innych instytucji finansowych, w bardziej rzetelny sposób odzwierciedla ekonomiczny sens tych instrumentów finansowych.

▼M4

6.4.4 **Ubezpieczenia, emerytury i wystandaryzowane gwarancje (F6/AF6)**

Kategoria ta obejmuje: a) rezerwy techniczne pozostałych ubezpieczeń osobowych i majątkowych (F61), b) uprawnienia z tytułu ubezpieczeń na życie i rent (F62), c) uprawnienia emerytalno-rentowe, należności funduszy emerytalnych od instytucji nimi zarządzających oraz uprawnienia do świadczeń innych niż emerytalne (F63+F64+F65), oraz d) rezerwy na pokrycie żądań wypłaty z tytułu standaryzowanych gwarancji (F66).

6.4.5 **Kredyty handlowe i zaliczki (F81/AF81)**

Kredyty handlowe i zaliczki to instrumenty finansowe powstające w momencie bezpośredniego udzielenia kredytu przez dostawców towarów i usług ich klientom oraz z tytułu płatności zaliczkowych za prace niezakończone lub planowane, w formie przedpłaty dokonywanej przez klientów na poczet jeszcze niedostarczonych towarów lub niezrealizowanych usług. Kredyty handlowe i zaliczki powstają, gdy płatność za towary lub usługi nie następuje jednocześnie ze zmianą własności towaru lub świadczeniem usługi.

6.4.6 **Pozostałe kwoty do otrzymania/zapłacenia (F89/AF89)**

Kategoria ta obejmuje kwoty do otrzymania lub zapłacenia nieuwzględnione w kategorii *kredyty handlowe i zaliczki* lub *inne instrumenty*. Obejmuje ona aktywa finansowe i zobowiązania powstające jako odpowiedniki transakcji w przypadku, gdy zachodzi różnica w czasie między tymi transakcjami a płatnościami z ich tytułu. Pozostałe kwoty do otrzymania/zapłacenia obejmują zobowiązania z tytułu podatków, zakupu i sprzedaży papierów wartościowych, opłat z tytułu pożyczek papierów wartościowych, opłat z tytułu pożyczek w złocie, wynagrodzeń, dywidend oraz składek na ubezpieczenie społeczne, które zostały już naliczone, ale jeszcze nie zostały zapłacone.

6.4.7 **Alokacje specjalnych praw ciągnienia (SDR-ów) (F12/AF12)**

Alokację SDR-ów na rzecz członków MFW wykazuje się jako zobowiązanie zaciągnięte przez otrzymującego w pozycji „SDR” w *pozostałych inwestycjach*, z odpowiadającym im zapisem w pozycji „SDR” w *aktywach rezerwowych*.

6.5 **Aktywa rezerwowe**

Aktywa rezerwowe są aktywami zagranicznymi, które są łatwo dostępne i kontrolowane przez władze monetarne na potrzeby finansowania bilansu płatniczego, interwencji na rynku walutowym mających na celu wpływanie na kurs walutowy oraz inne podobne potrzeby (takie jak utrzymywanie zaufania do waluty i gospodarki czy wykorzystanie jako podstawa dla zaciągania kredytów za granicą). Aktywa rezerwowe muszą być aktywami w walutach obcych, należnościami od nierezydentów i aktywami, które istnieją w rzeczywistości. Kategoria ta nie obejmuje aktywów potencjalnych. Pojęciami, które mają podstawowe znaczenie dla kategorii aktywów rezerwowych są pojęcia „kontroli” i „dostępności do wykorzystania” przez władze monetarne.

6.5.1 **Złoto monetarne (F11/AF11)**

Złoto monetarne to złoto, do którego tytuł posiadają władze monetarne (lub inne podmioty podlegające skutecznej kontroli władz monetarnych) i które jest utrzymywane jako aktywo rezerwowe. Złoto monetarne obejmuje *złoto kruszcowe* oraz *rachunki złota niealokowanego* prowadzone przez nierezydentów, które dają prawo żądania dostarczenia złota.

6.5.1.1 **Złoto kruszcowe** może mieć postać monet, wlewek lub sztab o zawartości czystego złota przynajmniej 995/1 000, w tym też złoto kruszcowe na rachunkach złota alokowanego.

6.5.1.2 **Rachunki złota niealokowanego** stanowią prawo do należność w złocie od podmiotu prowadzącego rachunek. W przypadku tych rachunków podmiot je prowadzący posiada tytuł do fizycznego złota (alokowanego) i emituje posiadaczom rachunków należność nominowaną w złocie. Rachunki złota niealokowanego niezaliczone do złota monetarnego zalicza się do *pozostałych inwestycji jako gotówkę i depozyty*.

▼M4

6.5.2 **Specjalne prawa ciągnienia (SDR) (F12/AF12)**

Specjalne prawa ciągnienia (SDR-y) to zagraniczne aktywa rezerwowe tworzone przez MFW i przydzielane jego członkom dla uzupełnienia posiadanych przez nich oficjalnych aktywów rezerwowych. SDR-y mogą należeć wyłącznie do władz monetarnych krajów członkowskich MFW oraz ograniczonej liczby międzynarodowych instytucji finansowych, które są ich uprawnionymi posiadaczami.

6.5.3 **Transza rezerwowa w MFW**

Jest to suma: a) „transzy rezerwowej", tj. kwoty walut obcych (w tym SDR-ów), jaką kraj członkowski może otrzymać od MFW w krótkim okresie oraz b) zadłużenia MFW (w ramach umowy pożyczki) w generalnym rachunku zasobów, który jest łatwo dostępny dla kraju członkowskiego.

6.5.4 **Inne aktywa rezerwowe**

Kategoria ta obejmuje: *gotówkę i depozyty*, *papiery wartościowe*, *pochodne instrumenty finansowe* i *inne należności*. *Depozyty* obejmują depozyty dostępne na żądanie. *Papiery wartościowe* obejmują płynne i zbywalne udziałowe i dłużne papiery wartościowe wyemitowane przez nierezydentów, w tym tytuły uczestnictwa funduszy inwestycyjnych. *Pochodne instrumenty finansowe* zalicza się do aktywów rezerwowych wyłącznie, jeżeli instrumenty pochodne odnoszące się do zarządzania aktywami rezerwowymi są integralnie związane z wyceną takich aktywów. *Inne należności* obejmują kredyty i pożyczki udzielone instytucjom niebankowym będącym nierezydentami, długoterminowe kredyty i pożyczki w rachunku powierniczym MFW oraz inne aktywa finansowe nieuwzględnione gdzie indziej, ale spełniające definicję aktywów rezerwowych.